

Směrnice o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci na ČZU ŠLP

Schválil: doc. Ing. Václav Malík, Ph.D., ředitel ČZU ŠLP
Zpracoval : Ing. Jan Bukáček, technik BOZP

V Kostelci nad Černými lesy 20. 12. 2011

OBSAH

HLAVA I ÚVODNÍ USTANOVENÍ	3
ČL. 1 ÚČEL SMĚRNICE	3
ČL. 2 VÝKLAD POJMŮ	3
HLAVA II ZÁKLADNÍ POVINNOSTI V BOZP	6
ČL. 1 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE A ZAMĚSTNANCŮ	6
ČL. 2 PREVENCE RIZIK	11
ČL. 3 PRACOVNÍ ÚRAZY	12
ČL. 4 PREVENTIVNÍ LÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY	13
ČL. 5 PRÁCE VE VÝŠKÁCH	14
ČL. 6 ZACHÁZENÍ S ELEKTRICKÝM ZAŘÍZENÍM	16
ČL. 7 PRÁCE ZAKÁZANÉ ŽENÁM A MLADISTVÝM	17
ČL. 8 ŠKOLENÍ O BEZPEČNOSTI A OCHRANĚ ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A O POŽÁRNÍ OCHRANĚ	18
HLAVA III PROVĚRKY BOZP	22
ČL. 1 PROVÁDĚNÍ PROVĚREK	22
HLAVA IV OOPP, MYCÍ PROSTŘEDKY A OCHRANNÉ NÁPOJE	24
ČL. 1 OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ PROSTŘEDKY	24
ČL. 2 MYCÍ, ČISTÍCÍ A DEZINFEKČNÍ PROSTŘEDKY	26
ČL. 3 OCHRANNÉ NÁPOJE	27
HLAVA V LESNICTVÍ	28
ČL. 1 TĚŽBA DŘEVA	28
ČL. 2 PRÁCE S PŘENOSNOU ŘETĚZOVOU PILOU	30
ČL. 3 PĚSTEBNÍ PRÁCE	34
ČL. 4 SOUSTŘEDOVÁNÍ DŘÍVÍ	37
ČL. 5 ODVOZ DŘÍVÍ	44
ČL. 6 ODVOZ DŘÍVÍ VAGÓNY	46
ČL. 7 MANIPULACE A SKLADOVÁNÍ	49
HLAVA VI CHOV ZVÍŘAT	51
ČL. 1 ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	51
ČL. 2 HLAVNÍ ZÁSADY CHOVU ZVÍŘAT	52
HLAVA VII MYSLIVOST	56
ČL. 1 ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	56
ČL. 2 ODBORNÁ ZPŮSOBILOST	56
ČL. 3 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE	56
ČL. 4 POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE	57
ČL. 5 V SOUVISLOSTI S VÝKONEM PRÁVA MYSLIVOSTI JE ZAKÁZÁNO	57
HLAVA VIII ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	57
ČL. 1 OSTATNÍ ČINNOSTI	58
ČL. 2 PLATNOST SMĚRNICE A AUTORIZACE	58

HLAVA I

Úvodní ustanovení

Čl. 1

Účel směrnice

Směrnice stanoví zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, způsob provádění prověrek BOZP, podmínky pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích prostředků a ochranných nápojů a pracovní postupy při práci v lese a při ostatních činnostech na ČZU ŠLP Kostelec.

Čl. 2

Výklad pojmů

Zkratka	Pojem	Význam
ČZU ŠLP	Česká zemědělská univerzita v Praze, Školní lesní podnik v Kostelci n.Č.l.	Pojem platný pro celý podnik, tj. ústředí, lesní správa a střediska. Platí pro hlavní a doplňkovou činnost.
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	Soubor technických, organizačních, výchovných a materiálních opatření, která při správné aplikaci vytvoří podmínky k tomu, aby se pravděpodobnost ohrožení nebo poškození lidského zdraví při práci vyloučila nebo snížila na minimum.
OOPP	Osobní ochranné pracovní prostředky	Prostředky přidělené pracovníkovi, které jej musí chránit před riziky práce a pracoviště, nesmí ohrožovat jeho zdraví, nesmí mu bránit při výkonu práce a musí splňovat stanovené požadavky.
MČP	Mycí a čistící prostředky	Hygienické, čistící a dezinfekční prostředky pro snížení a zamezení nečistého vlivu pracoviště.
TECHPO	Technologický postup	Soubor opatření, kterými se stanoví způsob, postup a návaznosti výroby, dopravy, skladování, nutné zázemí, technická a organizační opatření, sled pracovních činností, které jsou stanoveny s ohledem na vnitřní podmínky, možnosti podniku, na působící vnější vlivy za účelem optimalizace příznivé ekonomiky a bezpečné práce výroby finálního produktu.
PrO	Pracovní operace	Dílčí, ucelená část výrobní činnosti, skládající se dále z pracovních úkonů a z pracovních pohybů.
PrP	Pracovní postup	Stanovuje pravidla k provádění pracovních úkonů, určuje jejich posloupnost zejména

Zkratka	Pojem	Význam
		s ohledem na podmínky zajištění ekonomičnosti, ekologie, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
	Pracoviště	Prostor vymezený vedoucím zaměstnancem pro pracovní činnost.
	Ohrožený prostor	Prostor, ve kterém je osoba vystavena nebezpečí, které ohrožuje její zdraví a bezpečnost, včetně ohrožení třetích osob.
	Osamocený zaměstnanec	Zaměstnanec, který vykonává práci během pracovní směny na pracovišti sám a bez zajištění soustavného dohledu.
	Samostatně pracující zaměstnanec	Zaměstnanec, který práci vykonává sám, ale nachází se pod kontrolou jiného zaměstnance.
	Dříví, surové dříví	Pokácený a odvětvový strom v celé délce, případně sortimenty dříví, které vzniknou při manipulaci nebo jiném zpracování stromu nebo jeho částí.
PŘP	Přenosná řetězová pila (dále jen PŘP)	Přenosné nářadí poháněné spalovacím nebo elektrickým motorem, jehož řezným nástrojem je nekonečný pilový řetěz vedený ve vodící liště, obsluhované zaměstnancem.
	Křovinořez	přenosné nářadí s motorem, jehož řezným nástrojem je rotující kotouč, nůž nebo struna.
	Mechanizační prostředek	Pracovní nebo dopravní stroj, vybavený samostatným motorem, obsluhovaný zaměstnancem.
	Odvozní prostředek	Speciální vozidlo určené a vybavené pro odvoz dříví.
	Skoronehoda	Kombinace pravděpodobnosti a rozsahu možného zranění a poškození zdraví zaměstnance, vystaveného v pracovním procesu jednomu nebo více potenciálním zdrojům pracovních úrazů nebo ohrožení zdraví.
OZO	Odborně způsobilá osoba	Odborně způsobilá osoba ve vyhledávání a vyhodnocování rizik v oblasti BOZP ve smyslu 262/2006 Sb. zákoníku práce a zákona č. 309/2006 Sb.
TP	Traumatologický plán	Síť dojezdových bodů požárního sboru a záchranné služby, dle lesních úseků a středisek

Přehled základních právních předpisů

Číslo a název předpisu	Oblast působnosti
zákon č. 262/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů - zákoník práce	ve všech oblastech a činnostech ČZU ŠLP
N.V. č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci	ve všech oblastech a činnostech ČZU ŠLP

Číslo a název předpisu	Oblast působnosti
zákon č. 309/2006 Sb., kterým se stanovují další požadavky BOZP	BOZP
N.V. č. 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na BOZP na staveništích	BOZP
vyhl. č. 50/1978 Sb. o odborné způsobilosti v elektrotechnice	BOZP v elektrotechnice
N.V. č. 28/2002 Sb. o způsobu organizace práce a prac. postupů při práci v lese	BOZP v lesnictví
N.V. č. 27/2002 Sb. o způsobu organizace práce a prac. postupů při chovu zvířat	BOZP při chovu zvířat
N.V. č. 495/2001 Sb. o stanovení rozsahu a bližších podmínkách poskytování OOPP	OOPP v rámci ČZU ŠLP
N.V. č. 494/2001 Sb. o stanovení způsobu evidence hlášení a zasílání záznamů o pracovních úrazech	pracovní úrazy obecně
N.V. č. 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na BOZP při práci ve výškách	BOZP při práci ve výškách
N.V. č. 101/2005 Sb. o podrobnějších požadavcích na pracoviště a prac. prostředí	BOZP v rámci ČZU ŠLP
zákon č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči	zemědělství, pěstování a ochrana lesa
zákon č. 356/2003 Sb. o chem. látkách a chem. přípravcích	ve všech oblastech a činnostech ČZU ŠLP
N.V. č. 378/2001 Sb., kterým se stanovují bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, tech. zařízení, přístrojů, zařízení a nástrojů	ve všech oblastech a činnostech ČZU ŠLP
N.V. č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví zp. org. práce při provozování dopravy dopr. prostředky	ve všech oblastech a činnostech ČZU ŠLP

HLAVA II

Základní povinnosti v BOZP

Čl. 1

Povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců

1. Povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel kromě povinností, které ukládá zákoník práce (ZP) a jiné právní předpisy musí při organizaci práce a pracovních postupů dodržet zejména následující zásady bezpečné práce a opatření a dále zásady pro jednotlivé činnosti stanovené v této směrnici:

- 1.1 Při školeních o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci informovat zaměstnance o rizikových faktorech při vykonávané práci a o opatřeních k omezení jejich působení.
- 1.2 Zajistit zaměstnancům, zejména zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou, zaměstnancům agentury práce dočasně přiděleným k výkonu práce k jinému zaměstnavateli, mladistvým zaměstnancům, podle potřeb vykonávané práce dostatečné a přiměřené informace a pokyny o BOZP ve smyslu zákoníku práce a podle zvláštních právních předpisů, zejména formou seznámení s riziky, s výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště.
- 1.3 Před zahájením práce poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen OOPP) dle směrnice pro poskytování OOPP platné pro ČZU ŠLP. Na pracovištích, kde hrozí nebezpečí pádu z výšky, vybavit všechny zaměstnance i osoby vyskytující se na těchto pracovištích s vědomím zaměstnavatele ochrannou přilbou, pasem nebo vestou.
- 1.4 Vybavit zaměstnance, který vykonává práce s přenosným nebo ručním nářadím s ostřím, obvazovým balíčkem. S ohledem na rizika vykonávané pracovní činnosti, charakter pracoviště a počet zaměstnanců zajistit vybavení pracoviště prostředky pro poskytnutí první pomoci včetně prostředků umožňujících přivolat rychlou lékařskou pomoc.
- 1.5 Zaměstnavatel je povinen zajistit a určit podle druhu činnosti a velikosti pracoviště potřebný počet zaměstnanců, kteří organizují poskytnutí první pomoci. Zaměstnavatel zajistí ve spolupráci se zařízením poskytujícím pracovní lékařskou péči (závodní lékař MUDr. Ivana Řeháková) vyškolení těchto zaměstnanců a vybavení v rozsahu odpovídajícím rizikům, vyskytujícím se na pracovišti.
- 1.6 Seznámit zaměstnance vykonávajícího práci osamoceně nebo samostatně s pravidly pro dorozumívání. Zaměstnance, kteří provádí práce mechanizačním prostředkem, nakládacím zařízením, lanovým zařízením, apod. seznámit se způsobem používání zvukových, hlasových, světelných signálů nebo signálů dávaných rukou.
- 1.7 Podle konkrétních podmínek stanovit technologický a pracovní postup.
- 1.8 Při práci s PŘP, s křovinořezem, při přibližování dříví a při pálení klestu informovat zaměstnance před zahájením prací o pracovním postupu a o zvláštích pracoviště z hlediska bezpečnosti práce a požární ochrany. Tyto údaje uvést do

zápisu o převzetí pracoviště (zadní strana výrobně mzdového dokladu, služební deník), což zaměstnanci stvrdí svým podpisem.

- 1.9 Po celou dobu provádění práce v lesním hospodářství zajistit nejméně v 30 minutových intervalech dohled nad osamoceně pracujícím zaměstnancem. Je možno zvolit způsob vzájemné kontroly mezi nejbližší umístěnými zaměstnanci. Nebo zaměstnance bude kontrolovat jeho nadřízený, jiný THP nebo určený zaměstnanec buď osobně, nebo prostřednictvím spojovacích prostředků (mobil, vysílačka). Četnost kontrol a jména osob, které kontrolu budou provádět a způsob kontroly, budou uvedeny v „Zápisu o předání a převzetí pracovišť“, služebním deníku, úkolovém lístku.
- 1.10 Zajistit, aby osamocený nebo samostatně pracující zaměstnanec přerušil práci, pokud nemůže pokračovat v práci bezpečným způsobem a o přerušení práce informoval bez zbytečného odkladu přímého nadřízeného, popřípadě jiného zástupce zaměstnavatele.
- 1.11 V místech možného ohrožení zdraví nebo života osob z důvodu provádění těžby dříví, soustřeďování dříví, případně dalších prací, v místech možného samovolného pohybu dříví nebo kamenů ze svahů umístit na cestách zákazové značky „Zákaz vstupu“ s doplňkovou tabulkou „Nepovolaným vstup zakázán“ nebo „Práce v lese“, apod.
- 1.12 Práce na prudkých svazích, kde zaměstnancům hrozí nebezpečí úrazu při možném sesunu uvolněného dříví, kamení, apod. organizovat práci tak, aby současně nebyly prováděny práce na pracovištích, nacházejících se na svahu nad sebou.

2. Základní povinnosti zaměstnanců

Zaměstnanci jsou povinni zejména:

- 2.1 Pracovat svědomitě a řádně podle svých sil, znalostí a schopností, plnit pokyny nadřízených vydané v souladu s právními předpisy a dodržovat zásady spolupráce s ostatními zaměstnanci.
- 2.2 Plně využívat pracovní dobu a výrobní prostředky k výkonu práce, plnit kvalitně, hospodárně a včas pracovní úkoly.
- 2.3 Dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byli řádně seznámeni.
- 2.4 Řádně hospodařit s prostředky svěřenými jim zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele.

3. Vedoucí zaměstnanci jsou povinni zejména

- 3.1 Řídit a kontrolovat práci svých podřízených zaměstnanců.
- 3.2 Vytvářet příznivé pracovní podmínky a zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci.
- 3.3 Vytvářet příznivé podmínky pro zvyšování odborné úrovně zaměstnanců.
- 3.4 Zabezpečovat dodržování právních a jiných předpisů, zejména vést zaměstnance k pracovní kázní a zajišťovat, aby nedocházelo k porušování pracovní kázně a k neplnění povinností.

3.5 Zabezpečovat přijetí včasných a účinných opatření k ochraně majetku zaměstnavatele.

3.6 Zabezpečit řádné proškolení všech pracovníků v oblasti OBP a PO a o tomto vést řádnou evidenci na všech úrovních řízení.

4. Práva a povinnosti zaměstnanců

4.1 Zaměstnanci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jejich práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením.

4.2 Zaměstnanci jsou oprávněni odmítnout výkon práce, o níž mají důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jejich život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných osob; takové odmítnutí nelze posuzovat jako nesplnění povinností zaměstnance.

4.3 Zaměstnanci mají právo a povinnost podílet se na vytváření bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí, a to zejména uplatňováním stanovených a zaměstnavatelem přijatých opatření a svou účastí na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci přímo anebo pomocí odborové organizace.

4.4 Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci. Znalost základních povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance.

4.5 Každý zaměstnanec je zejména povinen

4.5.1 Účastnit se školení, zajišťovaných zaměstnavatelem, zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně ověření jejich znalostí.

4.5.2 Podrobit se preventivním prohlídkám, vyšetřením, stanoveným zvláštními právními předpisy.

4.5.3 Dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele.

4.5.4 Dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu.

4.5.5 Nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci. Kouření je povoleno jen v daném čase a k tomu vyhrazených prostorách.

4.5.6 Oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují, nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních

opatření, závady nebo poruchy technického zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení.

- 4.5.7 S ohledem na druh jím konané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů včetně jmenovaných odborových zástupců.
- 4.5.8 Bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při objasňování jeho příčin.
- 4.5.9 Podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance zkoušce, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. V opačném případě je tento postoj hodnocen jako hrubé porušení pracovních povinností, s možností okamžitého rozvázání pracovního poměru.

5. Práva a povinnosti zaměstnanců se vztahují přiměřeně i na osoby, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovištích, stejně jako i na osoby agenturních nebo smluvních pracovníků.

6. Další povinnosti zaměstnanců

- 6.1 Povinností každého zaměstnance je zdržovat se na pracovišti, které mu bylo určeno. Vstup do ostatních pracovních prostorů je bez oprávnění zakázán. Obsluha pracoviště a výrobních a manipulačních prostorů má povinnost vykázat z pracoviště každého, kdo nemá oprávnění (souhlas) ke vstupu, případně k plnění pracovního úkolu.
- 6.2 Každý zaměstnanec je povinen chovat se na pracovišti tak, aby nezpůsobil úraz sobě nebo jiným osobám.
- 6.3 Řidiči všech dopravních prostředků silniční dopravy se musí řídit platnými předpisy o pravidlech silničního provozu.
- 6.4 Obsluhovat bez příslušného oprávnění technická zařízení je přísně zakázáno.
- 6.5 Zaměstnanec je povinen dbát pokynů, všech informačních a bezpečnostních tabulek, tyto tabulky nepoškozovat a neodstraňovat.
- 6.6 Před vstupem na jiné pracoviště, při služební pochůzce apod., se musí každý zaměstnanec hlásit u vedoucího zaměstnance tohoto pracoviště.
- 6.7 Při pohybu na jiných pracovištích nebo při činnosti zde prováděné platí povinnost dodržovat předpisy BOZP a PO a pokyny vedoucího příslušného pracoviště a používat ochranné pracovní prostředky, které jsou předepsány a jakými jsou vybaveni zaměstnanci tohoto pracoviště.
- 6.8 Pracoviště může zaměstnanec opustit v průběhu pracovní doby jen se svolením přímého nadřízeného, kterému je povinen ohlásit odchod a příchod na pracoviště.
- 6.9 Při změně pracoviště (činnosti) musí být zaměstnanec prokazatelně seznámen s požadavky BOZP, kterými je povinen se řídit. Za proškolení odpovídá přímý nadřízený zaměstnanec.

- 6.10 Zaměstnanci jsou povinni nastupovat do zaměstnání fyzicky a duševně připraveni. Na svém pracovišti musí být zaměstnanec na začátku stanovené pracovní doby.
- 6.11 Zaměstnanci jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny k zajištění BOZP, zásady bezpečného chování na pracovišti a stanovené pracovní postupy, se kterými byli seznámeni.
- 6.12 Kterýkoliv vedoucí zaměstnanec ČZU ŠLP musí zaměstnance, který zásady bezpečné práce porušil, na tento nedostatek upozornit a požadovat nápravu. V případě neochoty k dodržování zásad a při zjištění hrubého porušení zásad bezpečné práce musí THP, který toto zjistil, neprodleně oznámit tuto skutečnost zaměstnanci ČZU ŠLP odpovědnému za pracoviště nebo technikovi BOZP na ČZU ŠLP, kde bylo porušení zásad zjištěno, případně jeho přímému nadřízenému.
- 6.13 Zaměstnanci nesmí svou činností ohrožovat sebe, své spolupracovníky, další osoby a majetek.
- 6.14 Zaměstnanci se musí seznámit s pokyny výrobce uvedenými v návodech na používání, údržbu a opravy nástrojů, náradí, mechanizačních prostředků, vozidel, přídatných zařízení a dalšího vybavení a dodržovat je. Jestliže výrobce stanoví přísnější bezpečnostní pravidla, než jsou uvedena v této směrnici, musí zaměstnanec dodržovat zásady stanovené výrobcem.
- 6.15 Při práci s mechanizačními prostředky, nakládacím zařízením, lanovým dopravním zařízením apod. používat předem dohodnuté signály.
- 6.16 Při pracovních činnostech, vykonávaných na prudkých svazích, neprovádět práce v zóně ohrožení zdraví z důvodu možného pohybu dříví, kamenů, apod. na pracovištích nacházejících se na svahu nad sebou.
- 6.17 Přerušit práci tehdy, kdy ji nelze provádět bezpečným způsobem, např. při náhlém zhoršení pracovních podmínek nebo zdravotního, či fyzického stavu zaměstnance.
- 6.18 Každý nepříznivý zdravotní stav v průběhu pracovní doby je zaměstnanec povinen ohlásit svému nadřízenému a v případě potřeby požádat o lékařskou prohlídku nebo pomoc.
- 6.19 Sestupovat do kanálů, nádrží, prohlubní a jiných prostorů pod úroveň terénu bez pracovního příkazu je zakázáno. Vstup na střechy mimo plnění pracovních úkolů, na ochozy nouzových východů, požární žebříky, pokud to není z důvodu požáru, havárie a kontrolních prohlídek nutné je zakázáno.
- 6.20 Při chůzi musí zaměstnanci věnovat pozornost stavu komunikací, terénu, místům mokřým, kluzkým, ohraničeným, vyvýšeným apod.
- 6.21 Po komunikacích pro motorová vozidla chodit zásadně vlevo, pozornost věnovat projíždějícím vozidlům a v případě potřeby se vyhýbat vlevo. Skupiny osob se pohybují v útvaru po pravé straně.
- 6.22 Do objektů ve výstavbě, při montážních, demontážních a výkopových pracích vstupovat jen s určenými OOPP pro dané pracoviště.
- 6.23 K přepravě osob používat jen dopravní prostředky k tomu určené. Přeprava osob na jiných místech dopravních prostředků a na nákladech je zakázána.
- 6.24 Nezdržovat se pod zavěšeným břemenem.

- 6.25 Udržovat na pracovišti pořádek.
- 6.26 K ohřívání jídel a kvašení nápojů používat pouze zařízení instalovaná zaměstnavatelem. Při manipulaci s horkými nápoji nepodceňovat možnost opaření sebe i třetích osob.
- 6.27 Je zakázáno instalovat topné spotřebiče bez souhlasu technika BOZP a PO. Před opuštěním pracoviště po skončení pracovní doby musí být vypnuty všechny elektrické a plynové spotřebiče a odpojeny z el. sítě.
- 6.28 Při obsluze strojů dodržovat pokyny stanovené v návodu k obsluze nebo v místním provozním bezpečnostním předpisu.
- 6.29 Opravy technických zařízení může provádět pouze osoba k tomu určená s příslušnou odbornou kvalifikací.
- 6.30 Poškozovat a odstraňovat ochranná zařízení je zakázáno.
- 6.31 Při provádění svářečských prací je bezpodmínečně nutné dodržovat veškerá protipožární opatření stanovená v písemném příkazu ke svařování.

Čl. 2

Prevence rizik

1. Vyhledávání a hodnocení rizik

- 1.1 Prevence rizik zahrnuje opatření vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a opatření přijatá k omezení působení rizik, která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik. Není-li možné rizika odstranit, je zaměstnavatel povinen je vyhodnotit a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno. Přijatá opatření jsou nedílnou a rovnocennou součástí všech činností zaměstnavatele na všech stupních řízení. O vyhledávání a vyhodnocování rizik a o přijatých opatřeních vede zaměstnavatel dokumentaci.
- 1.2 Vyhledávání a hodnocení rizik je základním a nezbytným krokem pro zvládání rizik, která ohrožují bezpečnost a zdraví zaměstnanců. Hodnocení rizik se provádí u všech činností (běžných i mimořádných) provozovaných v rámci ČZU ŠLP.
- 1.3 Hodnocení rizik provádí technik BOZP, který je touto činností pověřen.
- 1.4 Hodnocení rizik se provádí v následujících etapách:
  - 1.4.1 příprava na posouzení rizik,
  - 1.4.2 identifikace nebezpečí a ohrožení,
  - 1.4.3 vyhodnocení závažnosti ohrožení a míry rizika,
  - 1.4.4 stanovení opatření k odstranění nebo minimalizaci rizik.
- 1.5 Výsledný materiál se aktualizuje při každé změně, nejméně jednou ročně.
- 1.5.1 S hodnocením rizik jsou zaměstnanci seznamováni při školení BOZP nebo v případě potřeby mimořádně.

1.6 Posouzení rizik je předmětem každé kontroly BOZP na pracovišti.

1.7 Součástí hodnocení rizik je přijetí a provádění technických, technologických, organizačních a jiných opatření k prevenci rizik a ověřování jejich účinnosti, a to především:

- 1.7.1 omezování vzniku rizik,
- 1.7.2 odstraňování rizik u zdroje jejich původu,
- 1.7.3 přizpůsobování pracovních podmínek potřebám zaměstnanců s cílem omezení působení negativních vlivů práce na jejich zdraví,
- 1.7.4 nahrazování fyzicky namáhavých prací a prací ve ztížených pracovních podmínkách novými technologickými a pracovními postupy,
- 1.7.5 nahrazování nebezpečných technologií méně rizikovými v souladu s nejnovějšími poznatky vědy a techniky,
- 1.7.6 omezování počtu zaměstnanců vystavených působení rizikových faktorů,
- 1.7.7 přednostní uplatňování prostředků kolektivní ochrany před riziky oproti prostředkům individuální ochrany,
- 1.7.8 udílení vhodných pokynů k zajištění BOZP,
- 1.7.9 následnou kontrolou účinnosti přijímaných opatření.

1.8 Kontroly bezpečnosti provozu strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí se provádí nejméně jednou za 12 měsíců, pokud není zvláštním předpisem, průvodní dokumentací nebo normovou hodnotou stanoven rozsah a četnost kontrol jinak. Pokud není ředitelem stanoveno jinak, jsou za zajištění kontrol a revizí včetně vedení evidence odpovědní vedoucí středisek.

Čl. 3

Pracovní úrazy

1. Základní ustanovení

- 1.1 Pracovním úrazem je úraz, při kterém došlo k poškození zdraví nebo smrti zaměstnance při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.
- 1.2 Zaměstnanci jsou povinni bezodkladně oznamovat svému nadřízenému svůj pracovní úraz, pokud jim to zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiné osoby, jehož byli svědkem a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin.
- 1.3 Evidenci o pracovních úrazech a nemocích z povolání vede pověřený pracovník BOZP, který zajišťuje hlášení pracovních úrazů dle příslušných předpisů (NV č. 494/2001 Sb.). Záznam o úrazu vypisuje vedoucí zaměstnanec, nebo jeho zástupce pracoviště, na kterém k úrazu došlo.
- 1.4 Příčiny pracovních úrazů šetří vedoucí zaměstnanec organizační jednotky, do jehož působnosti patří nadřízený zaměstnanec postiženého zaměstnance. Podle závažnosti pracovního úrazu rozhodne ředitel o šetření příčiny pracovního úrazu komisí.

- 1.5 O šetření příčin pracovního úrazu se vyhotoví záznamy (výpovědi svědků apod.), které musí být uloženy v souladu se spisovým a archivním řádem.
- 1.6 Součástí dokumentace každého pracovního úrazu jsou opatření proti opakování pracovního úrazu.
- 1.7 O pracovním úrazu zaměstnance jiného zaměstnavatele na pracovištích ČZU ŠLP, uvědomí vedoucí zaměstnanec bez zbytečného odkladu zaměstnavatele postiženého zaměstnance, umožní mu účast na objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu a seznámí ho s výsledky tohoto objasnění (vyšetření úrazu).

2. Poskytování první pomoci

- 2.1 Na každém stálém (soustředěném) pracovišti je na dostupném místě umístěna lékárnička, která je určena k poskytnutí první pomoci v případě úrazu. Zaměstnanci, kteří vykonávají práce s přenosným nebo ručním náradím s ostřím jsou vybaveni obvazovým balíčkem, který mají při práci u sebe.

Čl. 4

Preventivní lékařské prohlídky

1. Vstupní prohlídky

Posudek o zdravotní způsobilosti musí být vyžádán před nástupem do práce u všech zaměstnanců, kteří jsou přijímáni k výkonu práce, pro kterou jsou předepsány preventivní prohlídky. V podmínkách ČZU ŠLP se jedná o tyto zaměstnance:

- 1.1 Zaměstnanci na rizikových pracovištích - práce zařazené do 3. kategorie:
  - 1.1.1 práce s přenosnou motorovou pilou,
  - 1.1.2 práce s křovinořezem,
  - 1.1.3 práce v pilařských provozech.
- 1.2 Zaměstnanci, jejichž činnost může ohrozit zdraví ostatních zaměstnanců nebo jiných osob:
  - 1.2.1 řidiči z povolání (řídí motorové vozidlo v pracovně právním vztahu),
  - 1.2.2 obsluha tlakových nádob,
  - 1.2.3 obsluha transportních zařízení,
  - 1.2.4 obsluha nízkotlakých kotelen,
  - 1.2.5 obsluha stavebních strojů,
  - 1.2.6 obsluha zdvihadých zařízení,
  - 1.2.7 jeřábníci a vazači břemen,
  - 1.2.8 elektrikáři,
  - 1.2.9 práce ve výškách,
  - 1.2.10 svářeči,
  - 1.2.11 pracovníci pro aplikaci chemických prostředků,
  - 1.2.12 zaměstnanci ostražky – práce v noci.

2. Periodické prohlídky

Periodické prohlídky zaměstnanců se zajišťují v těchto termínech:

- 2.1 Zaměstnanci na rizikových pracovištích - 1 x za rok,
- 2.2 Řidiči z povolání (řízení vozidla je druhem práce sjednaným v prac. smlouvě):
  - 2.2.1 do 60 let věku – 1 x za 2 roky,
  - 2.2.2 nad 60 let věku – 1 x za rok,
  - 2.2.3 ostatní zaměstnanci uvedení v čl. 4.1 písm. b) až j) – 1 x za 3 roky,
  - 2.2.4 zaměstnanci ostrahy – 1 x za rok.

3. Mimořádné prohlídky

- 3.1 Zaměstnanci, kteří podléhají režimu periodických prohlídek při podezření, že u nich došlo ke změně zdravotní způsobilosti k práci. Provedení mimořádné prohlídky nařizuje orgán ochrany veřejného zdraví.
- 3.2 Zaměstnanci po těžkých úrazech, stavech bezvědomí nebo pracovní neschopnosti delší než 4 týdny.
- 3.3 Zaměstnanci, kteří pracují v noci na základě jejich vyžádání.

4. Výstupní prohlídky

- 4.1 Zaměstnanci na rizikových pracovištích při ukončení pracovního poměru nebo při převedení na jinou práci.

5. Řadové prohlídky

- 5.1 Provádí závodní lékař u zaměstnanců do 60 roků věku 1 x za 5 let.
- 5.2 Provádí závodní lékař u zaměstnanců ve věku nad 60 let 1 x za 3 roky.

6. Žádost o lékařský posudek

- 6.1 Vzor žádosti o lékařský posudek předá oddělní PaM. Tímto tiskopisem musí být vybaveni zaměstnanci, kteří jsou vysláni k lékařským prohlídkám. V žádosti o lékařský posudek musí být před vysláním zaměstnance uvedeno:
- 6.2 základní identifikační údaje o posuzovaném zaměstnanci,
- 6.3 jednoznačné označení činnosti, pro kterou je posudek vydáván.

Čl. 5

Práce ve výškách

1. Základní požadavky

- 1.1 Za práci ve výšce a nad volnou hloubkou se považuje práce a pohyb zaměstnance, při kterém je ohrožen pádem z výšky nebo pádem do volné hloubky.
- 1.2 Ochrana zaměstnanců proti pádu musí být zajištěna:
  - 1.2.1 na pracovištích a přístupových komunikacích nacházejících se v libovolné výšce nad vodou nebo nad látkami ohrožujícími v případě pádu život nebo zdraví osob např. popálením, poleptáním, akutní otravou, zadušením,

- 1.2.2 na všech ostatních pracovištích a přístupových komunikacích, pokud leží ve výšce nad 1,5 m nad okolní úrovní, případně pokud pod nimi volná hloubka přesahuje 1,5 m, měřeno od hladiny dotyku pracovníka s ohroženou oblastí.
- 1.3 Ochrana proti pádu se zajišťuje přednostně pomocí prostředků kolektivní ochrany, kterými jsou zejména technické konstrukce – ochranná zábradlí a ohrazení, poklopy, záchytná lešení a dočasné stavební konstrukce – lešení nebo pracovní plošiny.
- 1.4 Prostředky osobní ochrany (ochranné pracovní prostředky proti pádu) se použijí v případě, kdy povaha práce vylučuje použití prostředků kolektivní ochrany nebo není-li použití prostředků kolektivní ochrany s ohledem na povahu, předpokládaný rozsah a dobu trvání práce a počet dotčených zaměstnanců účelné nebo s ohledem na bezpečnost dostatečné.
- 1.5 Ochranu proti pádu není nutné provádět:
  - 1.5.1 na souvislé ploše, jejíž sklon od vodorovné roviny nepřesahuje 10°, pokud pracoviště je vymezeno vhodnou ochranou proti pádu (např. zábranou) umístěnou ve vzdálenosti nejméně 1,5 m od okraje, na němž hrozí nebezpečí pádu (volný okraj),
  - 1.5.2 podél volných okrajů otvorů, jejichž půdorysné rozměry alespoň v jednom směru nepřesahují 0,25 m,
  - 1.5.3 pokud úroveň terénu nebo podlahy pracoviště uvnitř objektu leží nejméně 0,6 m pod korunou vyzdíváné zdi.
- 1.6 Otvory v podlaze a terénní prohlubně, jejichž půdorysné rozměry ve všech směrech přesahují 0,25 m, musí být bezprostředně po jejich vzniku zakryty poklopy odpovídající únosnosti, které musí být zajištěny proti posunutí nebo volné okraje otvorů musí být zajištěny zábradlím nebo ohrazením.
- 1.7 Na všech plochách, které nejsou při zatížení osobami včetně náradí, pracovních pomůcek a materiálu bezpečné proti prolomení, musí být provedeno zajištění proti propadnutí.
- 1.8 Ke zvyšování místa práce nebo k výstupu je zakázáno používat nestabilní předměty a předměty určené k jinému použití (vědra, sudy, židle, stoly, žebříky, apod.).
- 1.9 Práce ve výškách je zakázáno provádět, jestliže nepříznivá povětrnostní situace může ohrozit bezpečnost a zdraví zaměstnanců. Za nepříznivou povětrnostní situaci se považuje:
  - 1.9.1 bouře, déšť, sněžení, tvoření námrazy,
  - 1.9.2 silný vítr,
  - 1.9.3 dohlednost v místě práce menší než 30 m,
  - 1.9.4 teplota prostředí nižší než - 10° C.
- 1.10 Zaměstnanec, který pracuje ve výšce a nad volnou hloubkou osamoceně nebo samostatně, seznámí vedoucí zaměstnanec pracoviště s pravidly pro dorozumívání a poučí ho o povinnosti přerušit práci, pokud v ní nemůže pokračovat bezpečným způsobem.

- 1.11 Způsob zajištění proti pádu s ohledem na prováděné práce, předpokládané namáhání zaměstnance, četnost použití, požadovanou výšku místa práce a dobu jejího trvání stanoví v souladu s podmínkami NV č. 362/2005 Sb. vedoucí zaměstnanec pracoviště (vedoucí střediska), který odpovídá rovněž za zajištění pod místem práce ve výšce a za zajištění předmětů a materiálu proti pádu.

2. Používání žebříků

- 2.1 Žebřík může být použit pro práci ve výšce pouze ve výjimečných případech, kdy není možno použít jiné prostředky. O použití žebříku rozhodne vedoucí zaměstnanec pracoviště, který odpovídá za dodržení bezpečnostních podmínek stanovených v NV č. 362/2005 Sb.
- 2.2 Při výstupu, sestupu a práci na žebříku musí být zaměstnanec obrácen obličejem k žebříku a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu.
- 2.3 Na žebříku je zakázáno:
- 2.3.1 vykonávat práce, při nichž se používá nebezpečné nářadí, např. práce s přenosnou řetězovou pilou, pneumatickým nářadím apod.,
  - 2.3.2 výstup a práce současně více než jedné osoby,
  - 2.3.3 vynášet břemena o hmotnosti vyšší než 15 kg,
  - 2.3.4 používat žebřík jako přechodový můstek,
  - 2.3.5 používat žebřík jako nosnou konstrukci spolu s osobou.

3. Práce na střeše

- 3.1 Zaměstnanci musí být při práci na střeše chráněni proti pádu na volných okrajích, proti sklouznutí z plochy střechy při jejím sklonu nad 25 stupňů a proti propadnutí střešní konstrukcí.
- 3.2 O způsobu zajištění ochrany zaměstnanců při práci na střeše rozhodne vedoucí zaměstnanec pracoviště.

Čl. 6

Zacházení s elektrickým zařízením

1. Odborná způsobilost

- 1.1 Osoby bez elektrotechnické kvalifikace jsou osoby, které neabsolvovaly vyšší, střední nebo vysokou školu elektrotechnického směru, nejsou vyučeny v elektrotechnickém oboru a ani nebyly prokazatelně poučeny o obsluze a práci na elektrotechnickém zařízení nebo v jeho blízkosti.
- 1.2 Osoby bez elektrotechnické kvalifikace nesmí pracovat na nekrytých živých částech el. zařízení, ani se jich dotýkat přímo nebo jakýmkoliv předmětem. Mohou obsluhovat el. zařízení, která jsou provedena tak, že při jejich obsluze nemohou přijít do styku s nekrytými živými částmi el. zařízení pod napětím, s výjimkou proudu a napětí bezpečného.

- 1.3 Tyto osoby mohou vypínat a zapínat jednoduchá zařízení, přemísťovat a prodlužovat pohyblivé přívody se spojovacími částmi bez napětí a udržovat el. spotřebiče podle návodu výrobce, a to vždy jen při vypnutém stavu.
- 1.4 Veškeré zásahy do el. zařízení, které mohou způsobit úraz el. proudem, požár nebo výbuch jsou zakázány.
- 1.5 Pohyblivé přívody a šňůrová vedení musí být uloženy tak, aby nebyly vystaveny mechanickému poškození a nepůsobily jako překážka. V místech, kde je nebezpečí poškození, musí být pohyblivé přívody a šňůrová vedení chráněny ochranným krytem nebo obložením.
- 1.6 Zjistí-li obsluha závadu, zařízení ihned vypne a ohlásí závadu nadřízenému zaměstnanci. Poškozené zařízení se nesmí používat!

2. Zakázané činnosti v dosahu elektrického zařízení

- 2.1 Jezdit pod elektrickým vedením s náklady a stroji tak, aby bylo možno se přiblížit na méně než povolené vzdálenosti.
- 2.2 Přibližovat se k vodičům elektrického vedení, které jsou přerušené nebo spadlé a dotýkat se jich.

Čl. 7

Práce zakázané ženám a mladistvým

1. Práce zakázané všem ženám

- 1.1 Všechny ženy nesmějí vykonávat práce, které jsou pro ně fyzicky nepřiměřené nebo škodí jejich organismu, zejména práce, které ohrožují jejich mateřské poslání.

2. Práce zakázané těhotným ženám, ženám, které kojí a matkám do konce devátého měsíce po porodu jsou:

- 2.1 práce vykonávané velkými svalovými skupinami s převažující dynamickou složkou svalové práce,
- 2.2 spojené s přepravou břemen pomocí manipulace s jednoduchými bezmotorovými prostředky,
- 2.3 spojené se zvedáním a přenášením břemen překračujících stanovené limity,
- 2.4 spojené s opakovaným zaujímáním podmíněně přijatelných nebo nepřijatelných pracovních poloh, kterými jsou například hluboký předklon, poloha v kleku, v lehu, ve vypjatém stoji na špičkách, s rukama nad hlavou,
- 2.5 spojené s opakovaným otáčením trupu o více než 10 stupňů,
- 2.6 spojené s tlakem na břicho,
- 2.7 práce, při nichž nelze upravit pracovní místo s ohledem na antropometrické charakteristiky těla ženy,
- 2.8 v pracovních polohách bez možnosti jejich střídání, trvale vykonávané vsedě nebo vstoje,
- 2.9 vykonávané ve vnuceném pracovním tempu,
- 2.10 spojené s expozicí hluku a vibrací přenášovaných na ruce zařazené do třetí kategorie,
- 2.11 práce, při nichž by mohly být dotčeny osoby vystaveny rázům,

- 2.12 vykonávané po dobu delší než jednu hodinu souhrnně za pracovní dobu při teplotách nižších než - 5 °C,
- 2.13 práce související s chovem zvířat, která by mohla být příčinou zvýšeného nebezpečí úrazu.

3. Práce zakázané mladistvým jsou:

- 3.1 práce spojené se zvýšenou zátěží pohybového ústrojí překračující stanovené limity pro celkovou fyzickou zátěž,
- 3.2 vykonávané po dobu delší než čtyři hodiny za pracovní dobu v pracovních polohách bez možnosti jejich střídání, nebo spojené s opakovaným zaujímáním podmíněně přijatelných a nepřijatelných pracovních poloh, nebo ve vnuceném pracovním tempu,
- 3.3 práce vykonávané po dobu delší než jednu hodinu souhrnně za pracovní dobu při teplotách nižších než - 5 °C,
- 3.4 práce související se zvýšeným rizikem úrazů, zejména práce ve výškách nad 1,5 m (měřeno od úrovně podlahy po úroveň chodidel) a nad volnou hloubkou.

Čl. 8

Školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o požární ochraně

1. Základní ustanovení

- 1.1 Výchova zaměstnanců v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany obsahuje především vzdělávání zaměstnanců, které zahrnuje vstupní, opakovaná a speciální školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o požární ochraně.
- 1.2 Při stanovení obsahu jednotlivých druhů školení je pověřený pracovník BOZP nebo vedoucí zaměstnanec povinen zohledňovat aktuální stav platných předpisů k zajištění BOZP. Při výběru školitelů pro jednotlivé druhy školení BOZP je nutno přihlížet k jejich odborné úrovni a profesnímu zaměření. Zásady školení zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců o požární ochraně jsou stanoveny ve vnitřní směrnici k organizaci zabezpečení požární ochrany.
- 1.3 O provedeném školení vyhotoví školitel záznam.

2. Vstupní školení

- 2.1 Vstupní školení je určeno pro nové zaměstnance při nástupu do zaměstnání. Každý nový zaměstnanec musí být prokazatelně seznámen s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které musí při své práci dodržovat, s riziky jeho práce a s opatřeními na ochranu před jejich působením, s vnitřními předpisy vztahujícími se k BOZP. Školení musí poskytovat zaměstnanci všechny důležité poznatky a informace pro bezpečný výkon práce.
- 2.2 Vstupní školení se provede v den nástupu zaměstnance do zaměstnání. Do vlastního výkonu práce může být nový zaměstnanec zařazen až po absolvování školení zakončeném ověřením znalostí.

2.3 Vedoucí oddělení plánování a mezd, který provedl přijetí nového zaměstnance, oznámí tuto skutečnost pověřenému pracovníkovi pro BOZP a PO.

2.4 Školení provede příslušný vedoucí zaměstnanec (vedoucí střediska) nově přijatého zaměstnance. Délka vstupního školení je závislá na druhu vykonávané práce. Pokud charakter činnosti vyžaduje specifický druh školení, je nutné zajistit proškolení pracovníkem oprávněným k této činnosti (JMP, křovinořezy, chemické aplikace, zdvihací zařízení, vazači a jeřábníci apod.).

2.5 Vstupní školení absolvují:

- 2.5.1 zaměstnanci nově přijatí do pracovního poměru (hlavního i vedlejšího) a zaměstnanci pracující na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPP, DPČ),
- 2.5.2 zaměstnanci, kteří z různých důvodů měli přestávku v zaměstnání nepřetržitě v trvání více než 12 měsíců,
- 2.5.3 zaměstnanci jiných zaměstnavatelů, kteří na pracovištích ČZU ŠLP konají dočasně práce, popř. i jiné osoby zdržující se s vědomím zaměstnavatele na jeho pracovištích či v prostorách jinak veřejně nepřístupných. Toto školení se provede v omezeném rozsahu současně se školením o požární ochraně.

2.6 Rámcový obsah vstupního školení:

- 2.6.1 význam péče o BOZP, předcházení škodám,
- 2.6.2 základní povinnosti zaměstnanců (vyplývající z pracovního poměru, vztahující se k BOZP, zejména ve vztahu k platnému znění zákoníku práce),
- 2.6.3 obecné zásady bezpečného chování na konkrétním pracovišti,
- 2.6.4 informace o rizicích včetně opatření na ochranu před jejich působením a možné ohrožení na pracovišti, informace o zařazení práce do kategorie,
- 2.6.5 bezpečnostní předpisy a pokyny pro konkrétní pracovní činnosti a obsluhu výrobních prostředků (strojů, zařízení, nářadí apod.), vztahující se k pracovnímu zařazení zaměstnance a druh vykonávané práce,
- 2.6.6 seznámení s pracovními a technologickými postupy,
- 2.6.7 obsluha a zacházení s elektrickým zařízením,
- 2.6.8 zásady poskytování a používání OOPP,
- 2.6.9 pracovní podmínky žen a mladistvých,
- 2.6.10 pracovní úrazy, jejich hlášení a odškodňování,
- 2.6.11 poskytování první pomoci,
- 2.6.12 odpovědnost zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli,
- 2.6.13 další požadavky podle druhu vykonávané práce.

3. Vstupní školení vedoucích zaměstnanců

3.1 Vstupní školení absolvují všichni vedoucí zaměstnanci v den nástupu do zaměstnání.

3.2 Rámcový obsah vstupního školení:

- 3.2.1 společenské a ekonomické aspekty bezpečnosti práce, prevence a rozbor úrazovosti,
- 3.2.2 výklad ZP a jiných právních předpisů se zřetelem na BOZP a úkoly v oblasti prevence rizik,
- 3.2.3 povinnosti zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců,
- 3.2.4 zásady poskytování a používání OOPP,
- 3.2.5 zajišťování první pomoci,
- 3.2.6 postup při vzniku pracovního úrazu zaměstnance a další body osnovy pro školení zaměstnanců

4. Opakované školení

- 4.1 Opakované školení zaměstnanců je povinné pro všechny zaměstnance.
- 4.2 Za provedení periodických školení zaměstnanců odpovídá jejich přímý nadřízený.
- 4.3 Termíny provádění opakovaných školení:
  - 4.3.1 zaměstnanci ústředí – při mimořádných změnách s dopadem na BOZP ihned, minimálně však jedenkrát za rok,
  - 4.3.2 zaměstnanci středisek – při mimořádných změnách s dopadem na BOZP ihned, minimálně však jedenkrát za rok.
- 4.4 Obsah opakovaného školení je obdobný jako u vstupního školení se zaměřením na problematiku bezpečnosti práce na daném pracovišti.

5. Mimořádné školení

- 5.1 Mimořádné školení absolvují zaměstnanci:
  - 5.1.1 při opětovném nástupu na své pracoviště po pracovním úrazu, který si způsobili vlastním zaviněním porušením bezpečnostních předpisů, anebo po pracovním úrazu, který si vyžádal pracovní neschopnost delší než 60 kalendářních dnů,
  - 5.1.2 při přeřazení na jiné pracoviště a při každé významné změně pracovních postupů, technologií apod.
- 5.2 Mimořádné školení provádí vedoucí zaměstnanec pracoviště. Obsahem školení je poučení o bezpečném způsobu práce, bezpečnostních předpisech a pokynech pro výkon práce na konkrétním pracovišti a opatření k zamezení opakování obdobného úrazu.

6. Odborné školení

- 6.1 Odborné školení povinně absolvují zaměstnanci v profesích, pro které je zvláštními předpisy požadováno osvědčení, průkaz apod. Obsah školení je zaměřen na dodržování předpisů BOZP a na rozvíjení a ověřování odborné způsobilosti.
- Přehled školení dle profesí a termínů:

profese	platnost osvědčení
řidiči – profesní osvědčení o odborné způsobilosti	3 roky
řidiči silničních vozidel, traktorů	1 rok
používání střelných zbraní při myslivosti	1 rok
řidiči referentských vozidel	1 rok
jeřábníci, vazači	1 rok
obsluha přenosných řetězových pil	2 roky
svářeči	2 roky
obsluha dřevoobráběcích strojů	2 roky
obsluha kovoobráběcích strojů	2 roky
obsluha stavebních strojů	2 roky
obsluha tlakových nádob	3 roky
elektrikáři	3 roky
obsluha nízkotlakých kotlen	5 let

6.2 O odborném školení se pořizuje záznam. Odborné školení (např. profesní osvědčení o odb. způsobilosti řidičů apod.) provádí způsobilá firma nebo pověřená osoba pro vyhledávání a vyhodnocování rizik.

6.3 Odborné školení se neslučuje s opakovaným školením podle čl. 8.4 tohoto předpisu a nenahrazuje jej. Pokud však odborné školení provádí nadřízený zaměstnanec, může být toto školení provedeno současně s opakovaným školením BOZP, ale záznamy musí být vyhotoveny zvlášť dle druhu školení.

7. Ověření znalostí

7.1 Ověření znalostí právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP se provádí po každém školení a jeho účelem je zjištění, jak zaměstnanci přednesené problematice porozuměli, jak pochopili obsah jednotlivých povinností a z nich vyplývající odpovědnost za jejich dodržování.

7.2 Ověření znalostí se provádí formou písemného testu, pohovoru, besedy, ústní či praktické zkoušky.

8. Dokumentace o školení zaměstnanců

8.1 záznam o školení,

8.2 tematický plán a osnova školení,

8.3 doklady o absolvování odborných kurzů.

HLAVA III

Prověrky BOZP

Čl. 1

Provádění prověrek

1. Účel a cíl prověrek

- 1.1 Účelem a cílem prověrek BOZP je posoudit a zhodnotit za možné účasti zástupců odborové organizace:
  - 1.1.1 úroveň zajištění BOZP, vývoj pracovní úrazovosti a nemocí z povolání,
  - 1.1.2 stav v oblasti prevence rizik – vyhledávání rizik, zjišťování jejich příčin a zdrojů,
  - 1.1.3 účinnost přijatých opatření k odstranění a minimalizaci rizik,
  - 1.1.4 zajištění podmínek pro bezpečný výkon práce.
- 1.2 Prověrky se zabezpečují formou fyzické kontroly a prověřením dokladů o plnění povinností stanovených předpisy v oblasti BOZP.
- 1.3 Prověrky BOZP se provádí v průběhu kalendářního roku na všech pracovištích a zařízeních ČZU ŠLP.
- 1.4 Prověrky provádí komise jmenovaná ředitelem. Komisi tvoří vedoucí zaměstnanec konkrétního pracoviště, pověřená osoba zajišťující BOZP, zástupce určený odborovou organizací.
- 1.5 Před zahájením prověrek se komise seznámí s platnými předpisy, s dokumentací BOZP, se závěry poslední prověrky BOZP, včetně opatření k odstranění zjištěných nedostatků a s výsledky kontrol vnějších orgánů na úseku BOZP.
- 1.6 Komise fyzicky prověří příslušná pracoviště a provede kontrolu dokladů o plnění povinností v oblasti BOZP. O výsledku prověrky vyhotoví dílčí zápis, který projedná s vedoucím organizační jednotky. Formální a věcné náležitosti zápisu jsou dány testem, který je v případě dalších náležitostí možno doplnit formou přílohy. Z dílčích zápisů zpracuje pracovník pověřený BOZP a PO souhrnný zápis, který předloží řediteli podniku v termínu do 31.12. běžného roku. V zápisu bude uveden počet prověrek, zjištěné nedostatky v členění dle jednotlivých bodů zaměření prověrek a opatření k odstranění zjištěných nedostatků.
- 1.7 K odstranění zjištěných nedostatků přijme vedoucí organizační jednotky konkrétní termínovaná opatření s určením osobní odpovědnosti, která budou nedílnou součástí zápisu. K nedostatkům, které není možno odstranit na úrovni nižší organizační jednotky, přijme opatření ředitel a vedení podniku. Zjištěné závady, které bezprostředně ohrožují život nebo zdraví zaměstnanců, musí být odstraněny neprodleně. Do odstranění závad se na pracovišti přeruší práce.
- 1.8 Odborová organizace má právo určit svého zástupce členem komise, vyjadřovat se k výsledkům prověrek BOZP a obdržet jeden výtisk zápisu.
- 1.9 Za přípravu prověrek, jejich provedení a realizaci přijatých opatření odpovídá ředitel ČZU ŠLP.

2. Zaměření prověrek

- 2.1 Objekty, komunikace, manipulační plochy, výrobní, provozní a skladovací prostory se posuzují z hlediska možného ohrožení bezpečnosti zaměstnanců. Dále se prověřuje zajištění požadavků na bezpečný provoz strojů, technických zařízení a nářadí, včetně provádění revizí, vedení provozní dokumentace a vyhodnocení rizik. Na pracovištích se vyhodnocuje jejich uspořádání se zaměřením na osvětlení, vytápění, větrání, koncentrace škodlivin a jejich odstraňování, včetně zdraví poškozujících vlivů (chlad, pára, prašnost, hluchost, vibrace atp.).
- 1.1.1. Pořádek a čistota - posuzuje se pořádek a čistota na pracovištích, včetně sanitárních a stravovacích zařízení, poskytování mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů.
  - 1.1.2. Vytváření podmínek pro bezpečnou práci, školení zaměstnanců - komise kontroluje, zda byly ve stanovených termínech provedeny preventivní lékařské prohlídky a školení zaměstnanců o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, obsah lékárníček, včetně vedení záznamníku drobných poranění a vybavení zaměstnanců obvazovými balíčky. Dále se prověřuje plnění opatření k zamezení opakování pracovních úrazů, pracovní podmínky žen, platnost osvědčení o odborné způsobilosti zaměstnanců k výkonu práce v profesích, kde je stanovena zvláštní způsobilost (práce s motorovou pilou, topiči, elektrikáři, jeřábníci, svářeči, řidiči, včetně řidičů dopravních a vysokozdvížných vozíků, obsluha stavebních strojů apod.).
  - 1.1.3. Doprava a manipulace s materiálem - prověřuje se dodržování předpisů pro dopravu a manipulaci s materiálem, včetně směrnice pro provoz silničních motorových vozidel a pracovních strojů, dokumentace o pravidelné údržbě a opravách (revizích, STK, emisích), a dále stav zdvihadacích zařízení a vázacích prostředků.
  - 1.1.4. Práce zařazené do 3. kategorie - pracoviště, na kterých se provádějí práce zařazené do 3. kategorie (práce s přenosnou motorovou pilou a křovinořezem, práce v pilařských provozech), se prověřují především z hlediska možnosti odstranění nebo snížení vyskytujících se rizikových faktorů, plnění opatření stanovených na základě zařazení práce do 3. kategorie, seznámení zaměstnanců se zařazením práce a s riziky, zajištění preventivních prohlídek zaměstnanců, vedení evidence o počtu směn odpracovaných v riziku (deník provozu JMP apod.).
  - 1.1.5. Osobní ochranné pracovní prostředky - dodržování zásad pro poskytování OOPP, vyplácení finančních náhrad za udržování OOPP v použitelném stavu a používání OOPP zaměstnanci při práci.
  - 1.1.6. Plnění opatření k odstranění nedostatků zjištěných při předcházející prověrce BOZP a při kontrolách vnějších orgánů na tomto úseku a plnění opatření stanovených k odstranění vyhledaných a analyzovaných rizik.

HLAVA IV

OOPP, mycí prostředky a ochranné nápoje

Čl. 1

Osobní ochranné pracovní prostředky

1. Základní požadavky

- 1.1 OOPP jsou prostředky určené k tomu, aby se jejich používáním zaměstnanci ČZU ŠLP chránili před riziky, která by mohla ohrozit jejich život, bezpečnost nebo zdraví při práci. Za OOPP se považuje též pracovní oděv nebo obuv, poskytované zaměstnancům v prostředí, v němž oděv nebo obuv podléhá při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění, při kterém dojde k úplnému znehodnocení oděvu nebo obuvi za dobu kratší než jeden rok.
- 1.2 OOPP se poskytují tehdy, nelze-li rizika práce odstranit nebo dostatečně omezit technickými prostředky nebo opatřeními v oblasti organizace práce.
- 1.3 Rizika, kterými jsou zaměstnanci ČZU ŠLP ohroženi při práci se dělí na:
  - 1.3.1 fyzikální,
  - 1.3.2 chemická,
  - 1.3.3 biologická.
- 1.4 OOPP pro účely této směrnice nejsou:
  - 1.4.1 běžné pracovní oděvy a obuv, které nejsou určeny k ochraně zdraví zaměstnanců před riziky a které nepodléhají při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění,
  - 1.4.2 stejnokroje ČZU ŠLP,
  - 1.4.3 sportovní výstroj a vybavení.
- 1.5 OOPP musí:
  - 1.5.1 být po dobu používání účinné proti vyskytujícím se rizikům a jejich používání nesmí představovat další riziko,
  - 1.5.2 odpovídat podmínkám na pracovišti,
  - 1.5.3 být přizpůsobeny fyzickým předpokladům jednotlivých zaměstnanců,
  - 1.5.4 respektovat ergonomické požadavky a zdravotní stav zaměstnanců.
- 1.6 Pokud přítomnost více než jednoho rizika vyžaduje, aby zaměstnanci používali současně více ochranných prostředků, musí být tyto prostředky vzájemně slučitelné.
- 1.7 Při trvalé práci s PŘP, křovinořezem, motorovým ručním sazečem a v pilařských provozech musí být v průběhu jedné pracovní směny dodrženy minimálně dvě desetiminutové bezpečnostní přestávky, při nichž zaměstnanec může ochranný prostředek odložit.
- 1.8 Poskytovat lze pouze OOPP, u kterých byla posouzena shoda výrobku autorizovanou osobou. Dokladem o posouzení je prohlášení o shodě, které musí být při nákupu OOPP vyžádáno.

- 1.9 Vedoucí zaměstnanci jsou povinni průběžně kontrolovat používání OOPP při práci u podřízených zaměstnanců a v případě zjištění nedostatků přijmout opatření k okamžité nápravě.

2. Poskytování OOPP

- 2.1 OOPP jsou majetkem ČZU ŠLP, zaměstnancům jsou svěřovány do osobního užívání bezplatně, poskytování OOPP nelze nahradit finančním plněním.
- 2.2 Vybavení zaměstnanců OOPP v jednotlivých profesích, uvedené v seznamu osobních ochranných pracovních prostředků dle profesí, bylo stanoveno na základě četnosti a závažnosti vyskytujících se rizik, charakteru a druhu práce a pracoviště. Ředitel ČZU ŠLP je povinen tento seznam doplňovat nebo měnit při vzniku nových rizik, zavedení nové technologie nebo změnách pracovních podmínek. Vyhodnocení rizik pro výběr a použití OOPP se provádí písemně.
- 2.3 OOPP se poskytují zaměstnancům podle skutečně prováděné činnosti. Zaměstnancům v krátkodobých pracovních poměrech (sezónní práce) se poskytují pouze ochranné prostředky odpovídající prováděné práci, ročnímu období a klimatickým podmínkám.
- 2.4 OOPP musí být zaměstnanec vybaven před výkonem práce. Poskytnutí dalších OOPP je možné pouze tehdy, pokud dříve vydané ochranné prostředky nejsou účinné proti vyskytujícím se rizikům nebo jejich používání představuje pro zaměstnance další riziko. Užité doba uvedená u jednotlivých OOPP je minimální a jejím uplynutím nevzniká nárok na přidělení nových ochranných prostředků. Užité doba končí ztrátou funkčních vlastností OOPP a kritériem pro jejich výměnu je skutečný stav. Výjimku tvoří OOPP, u kterých výrobce stanovil časovou normu životnosti (např. ochranné přilby). Nové OOPP se poskytují zásadně po vrácení opotřebovaných. Při poskytnutí nových ochranných prostředků posoudí vedoucí organizační jednotky zda ČZU ŠLP nebyla způsobena škoda jejich úmyslným znehodnocením nebo ztrátou.
- 2.5 Ztrátu funkčních vlastností ochranných prostředků jsou zaměstnanci povinni ihned oznámit svému nadřízenému, který zajistí neprodleně jejich výměnu, a to i před uplynutím minimální užité doby.
- 2.6 Zaměstnanci musí být s používáním a údržbou OOPP (praní, čištění, opravy) seznámeni. Dokladem o seznámení je podpis zaměstnance na osobní kartě OOPP.
- 2.7 Používání OOPP více zaměstnanci je možné pouze v případě, že byla učiněna opatření k zamezení ohrožení přenosnými chorobami (chemické čištění oděvních součástí, dezinfekce obuvi).
- 2.8 O poskytování OOPP vedou organizační jednotky evidenci v osobní kartě, která obsahuje tyto údaje:
- 2.8.1 název organizační jednotky,
  - 2.8.2 jméno a příjmení zaměstnance,
  - 2.8.3 profese, včetně dalších činností, které zaměstnanec vykonává,
  - 2.8.4 druh ochranného prostředku (konkrétní typ),
  - 2.8.5 datum převzetí,

2.8.6 podpis zaměstnance potvrzující převzetí.

- 2.9 Za udržování OOPP v použitelném stavu se zaměstnancům vyplácí finanční náhrady, které náleží za odpracované dny (směny). Výše náhrad (včetně náhrady za mycí a čisticí prostředky) pro jednotlivé skupiny prací podle míry znečištění je uvedena samostatným předpisem. Evidence o výplatách finančních náhrad je součástí měsíčního zúčtování mezd. Udržováním OOPP v použitelném stavu se rozumí praní, čištění, sušení a běžná údržba.
- 2.10 Zaměstnanci jsou povinni ochranné prostředky používat k činnostem, ke kterým byly poskytnuty a udržovat je v použitelném stavu. Nepoužívání OOPP při práci na pracovištích ČZU ŠLP a neudržování v použitelném stavu bude posuzováno jako porušení pracovní kázně, rovněž tak používání OOPP mimo pracoviště ČZU ŠLP.
- 2.11 Zaniknou-li podmínky pro vybavení zaměstnance OOPP, např. ukončením pracovního poměru nebo při změně pracoviště, je zaměstnanec povinen vrátit OOPP ve stavu, který odpovídá přiměřenému opotřebení. V případě zájmu obou stran lze OOPP odprodat zaměstnanci za cenu, kterou stanoví vedoucí organizační jednotky na základě pořizovací ceny a míry opotřebení, nebo ponechat bezplatně, pokud jejich opotřebení přesahuje možnost opětovného přidělení jinému zaměstnanci.
- 2.12 Zaměstnavatel má právo požadovat od zaměstnance náhradu za zaviněnou ztrátu OOPP nebo za neúměrné, předčasné opotřebení po krátké době používání. V případě ztráty nese důkazní břemeno zaměstnanec, který musí prokázat, že ke ztrátě nebo znehodnocení OOPP došlo bez jeho zavinění.
- 2.13 Zaměstnanec je povinen uhradit ČZU ŠLP škodu vzniklou či zaviněnou ztrátou svěřeného OOPP nebo jeho úmyslným poškozením v plné výši s přihlédnutím k délce používání OOPP.
- 2.14 Vedoucí organizační jednotky (střediska) zajistí protokolární vyřazení a ekologickou likvidaci vrácených opotřebovaných ochranných prostředků.

Čl. 2

Mycí, čisticí a dezinfekční prostředky

1. Zásady poskytování náhrad

- 1.1 Zaměstnancům zařazeným ve skupinách prací velmi nečistých, nečistých a méně čistých se poskytují finanční náhrady za mycí a čisticí prostředky, které náleží za odpracované dny/směny. Výše náhrad je stanovena podle míry znečištění a je uvedena v samostatném předpisu.
- 1.2 Zaměstnancům, kteří přicházejí do styku s živými a nemocnými zvířaty se poskytují dezinfekční prostředky. Množství a druh dezinfekčního prostředku určí vedoucí organizační jednotky podle nebezpečí infekčního onemocnění. Za dezinfekční prostředky se považují též ochranné masti s dezinfekčním účinkem.

Čl. 3

Ochranné nápoje

2. Zásady poskytování náhrad

- 2.1 Poskytování ochranných nápojů se zajišťuje formou finanční náhrady vyplácené zaměstnancům za odpracovaný den formou paušální částky stravného. Při kratší pracovní době se výše náhrady úměrně upraví.
- 2.2 Finanční náhrady se neposkytují v případě, že ochranné nápoje jsou na pracovišti zaměstnancům k dispozici ve formě tekoucí pitné vody a z ní odvozených ostatních povolených nápojů.

HLAVA V Lesnictví

Čl. 1

Těžba dřeva

1. Těžba dříví a zpracování stromů v soustředěné kalamitě

1.1 Při těžbě dříví a zpracování stromů v soustředěné kalamitě musí zaměstnavatel organizačně zajistit:

- 1.1.1 že těžbu dříví mohou provádět zaměstnanci, kteří kromě výše stanovených podmínek mají minimálně dvouletou praxi v těžbě dříví, přičemž mají zkušenosti se zpracováním jednotlivých vývrátů a zlomů. Zaměstnanci, kteří tyto podmínky nesplňují, mohou provádět pouze práce na skládkách nebo za dozoru předem určené osoby (instruktora),
- 1.1.2 že v případě nasazení pracovní skupiny nebo více jednotlivců musí být zaměstnanci rozmístěni na pracovišti tak, aby se vzájemně neohrožovali,
- 1.1.3 aby zaměstnanci provádějící těžbu dříví pracovali za trvalého odborného dozoru,
- 1.1.4 aby zaměstnanci byli před začátkem prací prokazatelně seznámeni s postupem prací a zvláštnostmi práce na konkrétním pracovišti (zadávací list, úkolový list),
- 1.1.5 aby všechny přístupové cesty a nejnútnejší přibližovací linky byly stále uvolňovány přednostně,
- 1.1.6 že postup těžby musí směřovat od přibližovacích linek do porostu, přičemž musí být přednostně odstraňovány stromy zavěšené a vyvrácené,
- 1.1.7 aby zaměstnanci nepracovali osamoceně.

1.2 Obsluha PŘP (JMP) musí:

- 1.2.1 dodržovat zásady bezpečné práce a pracovní postupy jako je tomu u těžby jednotlivých zlomů, jednotlivých polovyvrácených a vyvrácených stromů,
- 1.2.2 v případě navršení jednotlivých vyvrácených stromů na sebe postupně oddělit stromy nejprve ve vrchní vrstvě, tyto stromy pomocí mechanizačního prostředku vyklidit na volné prostranství nebo skládku a zde dokončit zpracování stromu dle další technologické návaznosti. Při provádění řezu oddělujícího nebo krátícího strom, musí mít připravenou bezpečnou ústupovou cestu a stát mimo směr pružení stromu.

2. Zásady bezpečné práce při těžbě dříví pomocí PŘP

2.1 Při těžbě dříví je zakázáno:

- 2.1.1 kácet stromy za povětrnostní situace, kdy nelze u káceného stromu bezpečně dodržet určený směr kácení,
- 2.1.2 kácet stromy při poklesu teploty pod $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$ po celou dobu výkonu práce,
- 2.1.3 kácet stromy za snížené viditelnosti, a to pod dvojnásobnou výšku káceného stromu,
- 2.1.4 kácet a zpracovávat stromy na svazích, kde současně nad nebo pod pracovištěm pracují jiné osoby a hrozí-li nebezpečí samovolného pohybu dříví,
- 2.1.5 přetlačovat kácený strom čelním rampovačem mechanizačního prostředku,
- 2.1.6 pracovat a pohybovat se v ohroženém prostoru zavěšeného, podříznutého stojícího stromu a v prostoru ohroženém pádem stromu, na kterém zavěšený strom spočívá,
- 2.1.7 podřezávat stromy, na kterých spočívá zavěšený strom,
- 2.1.8 odřezávat zavěšený strom po špalcích,
- 2.1.9 kácet jiný strom na strom zavěšený a tím se ho snažit srazit na zem,
- 2.1.10 posouvat zavěšený strom mechanizačním prostředkem jinak než lanem, případně řetězem,
- 2.1.11 opracovávat zavěšené stromy výše než do prsní výše obsluhy PŘP a vylézat na zavěšené stromy nebo na stromy, o které jsou zavěšené stromy opřeny,
- 2.1.12 na prudkých svazích s nebezpečím samovolného pohybu dříví kácet stromy jinak než po svahu, a to kolmo nebo šikmo na vrstevnici svahu,
- 2.1.13 provádět práce v prostoru ohroženém pohybem kmene, vymrštěním napruženého stromu nebo kmene po dokončení oddělovacího řezu nebo zavalením nezajištěným kořenovým koláčem,
- 2.1.14 při opracovávání kmene musí být vzdálenost mezi jednotlivými pracovníky min. 5 m.

3. Zásady bezpečné práce při těžbě a vyvážení dříví harvestory

- 3.1 Pravidelné provádění kontrol a revizí stroje v souladu s požadavky příslušných předpisů a pokynů výrobce (zajišťuje vedoucí HV).
- 3.2 Obsluha stroje je povinná provádět denní kontroly, údržbu, mazání a čištění stroje a příslušenství v souladu s pokyny výrobce.
- 3.3 Při provozu stroje je nutno dodržovat pokyny, uvedené v návodu k obsluze a údržbě stroje, dodaného výrobcem.
- 3.4 Operátor musí být před zahájením práce seznámen s technologickým postupem, hlavními zásadami BOZP a systémem poskytnutí první pomoci.

- 3.5 Zjistí-li obsluha při kontrole poškození, závadu, nebo opotřebení, které by mohlo způsobit další škodu, ohrožení života a zdraví, nebo požár, a které není schopna sama odstranit, nesmí stroj uvést do provozu, a musí závadu ihned ohlásit odpovědnému pracovníkovi (vedoucímu HV, zástupci dodavatele služeb apod). Zjistí-li takovou závadu během provozu, musí okamžitě přerušit práci. Během provozu musí obsluha sledovat chod stroje a zjištěné závady zaznamenat do provozní dokumentace, a neprodleně je oznámit zaměstnavateli.
- 3.6 Za bezpečný provoz v ohroženém prostoru stroje odpovídá operátor stroje (dvojnásobek ramene včetně uchyceného materiálu).
- 3.7 Při přepravě stroje musí být hydraulický jeřáb, (harvestoru, nebo vyvážecího traktoru) zajištěn v transportní poloze.
- 3.8 V případě zjištění vstupu cizí osoby do ohroženého prostoru je operátor povinen okamžitě zastavit chod stroje a vykázat ji mimo prostor.
- 3.9 Při práci je nutno dodržovat stanovený režim práce. Pracovní směnu je nutno přerušovat pravidelnými přestávkami (10 minut po dvou hodinách práce).

4. Při těžbě harvestory je zakázáno:

- 4.1 provádět opravy, údržbu, čištění a seřizování, včetně mazání za chodu stroje, dále není-li stroj zabezpečen proti samovolnému pohybu a náhodnému spuštění,
- 4.2 uvádět do chodu, nebo používat stroj, je-li odmontováno, nebo poškozeno některé ochranné zařízení,
- 4.3 dotýkat se pohyblivých částí stroje tělem nebo předměty, náradím drženými v rukou, kromě případů, které připouští návod k obsluze,
- 4.4 pracovat se strojem za snížené viditelnosti a v noci, není-li pracovní prostor stroje a pracoviště dostatečně osvětlen,
- 4.5 pracovat se strojem v ochranných pásmech elektrických a jiných vedení,
- 4.6 operátor nesmí pracovat se strojem osamoceně, pokud není zajištěna pravidelná kontrola např. ohlášení, nebo svolání mobilním telefonem apod.,
- 4.7 při práci s pohybujícím se strojem se nesmí žádná část stroje, zátěže, nebo zvednutého břemene ani náhodně přiblížit k venkovnímu elektrickému vedení,
- 4.8 při práci se strojem se nesmí nikdo pohybovat v ohroženém prostoru,
- 4.9 po ukončení prací musí být rameno bez předmětu zátěže a v zaaretovaném stavu.

Čl. 2

Práce s přenosnou řetězovou pilou

1. Organizační opatření k zajištění bezpečné práce

- 1.1 Zdravotní způsobilost zaměstnance pro práci s PŘP musí být ověřena a potvrzena zařízením specializovaným na nemoci z povolání při:
- 1.1.1 vstupní prohlídce,
  - 1.1.2 periodických lékařských prohlídkách.

1.2 Kvalifikace pro práci s PŘP

<i>Stupeň</i>	<i>Oprávnění pro výkon práce</i>
Bez omezení	obsluha smí vykonávat všechny práce s PŘP
S omezením	obsluha smí s PŘP provádět pouze příčné řezy a kácení volně stojících stromů do průměru 15 cm v místě řezu

1.2.1 Kvalifikace bez omezení:

1.2.1.1 absolventi učňovských škol, kde je těžba dříví předmětem teoretické i praktické výuky a kteří úspěšně složili z tohoto předmětu zkoušku, což doloží výučním listem,

1.2.1.2 absolventi středních škol, kde je těžba dříví předmětem teoretické i praktické výuky a kteří úspěšně složili z tohoto předmětu zkoušku, což doloží vysvědčením, případně jiným dokladem,

1.2.1.3 absolventi kvalifikačního kurzu pro práce s pilou, kteří předloží doklad o úspěšném složení zkoušky. V dokladu musí být jednoznačně určena způsobilost provádění prací s PŘP bez omezení.

1.2.2 Kvalifikace s omezením:

1.2.2.1 absolventi kvalifikačního kurzu zaměřeného pouze na některé práce s pilou,

1.2.2.2 absolventi kvalifikačního kurzu pro práce s pilou, kteří nemohou doložit absolvování kurzu bez omezení

1.2.3 Kopie dokladu, na základě kterého byla zaměstnanci uznána kvalifikace pro práci s PŘP, bude založena na příslušné organizační jednotce.

1.2.4 Po dvou letech od získání kvalifikace pro práci s PŘP a dále nejméně jednou za dva roky musí obsluha PŘP absolvovat školení.

2. Technická opatření k zajištění bezpečné práce

2.1 Zaměstnavatel, kde PŘP je v jeho vlastnictví i ve vlastnictví zaměstnanců pracujících s PŘP musí zajistit:

2.1.1 provádění průběžných kontrol PŘP bezprostředně nadřízeným zaměstnancem a to se zaměřením na funkčnost bezpečnostních prvků PŘP a na stav a opotřebení řezacích částí. Kontroly se provádí průběžně dle termínů daných deníkem PŘP,

2.1.2 vedení evidence v deníku o stavu PŘP a době používání, zejména identifikační údaje pily, datum uvedení do provozu, počet hodin provozu odpracovaných za měsíc, záznamy o výsledcích kontrol a oprav (zodpovídá provozovatel nářadí),

2.1.3 vybavení obsluhy PŘP v majetku ČZU ŠLP návodem k obsluze a údržbě PŘP a řezacích částí, nářadím a pomůckami na údržbu, povolené opravy a broušení řezacích částí, ochranným krytem řezacích částí (zodpovídá pracovník s PŘP a jeho přímý nadřízený),

- 2.1.4 u PŘP v majetku ČZU ŠLP pravidelné kontroly technického stavu pily a expozičních dob na pracovníka dle deníku PŘP (zodpovídá pracovník s PŘP a jeho přímý nadřízený).

2.2 Zaměstnavatel i obsluha PŘP odpovídají za to, že během používání bude PŘP vybavena funkčními bezpečnostními prvky:

- 2.2.1 krytem pohybujících se částí (kromě činné části řetězu), zachycovačem prasklého řetězu, páčkou akcelérátoru plynu nebo spínače elektrického proudu samočinně se vracejícími do základní polohy a pojistkou páčky akcelérátoru nebo spínače elektrického proudu zabraňujícími samovolnému roztočení řetězu,
- 2.2.2 bezpečnostní brzdou řetězu s ochranou prstů levé ruky, ochranou pravé ruky (rozšířená spodní část zadní rukojeti), tlumícími prvky oddělujícími vibrující část pily od části nosné (silentbloky), tlumičem výfuku a odstředivou spojkou automaticky zastavující řetěz při volnoběžném chodu motoru.

2.3 Pokud výrobce nestanoví přísnější kritéria, nesmí obsluha k práci používat PŘP:

- 2.3.1 v případě, že kterýkoliv z bezpečnostních prvků neplní svou funkci,
- 2.3.2 s řetězkou opotřebenou v místě styku s řetězem o 0,25 mm a méně oproti původnímu stavu,
- 2.3.3 s vodící lištou deformovanou, s otřepy na kluzných plochách, s nestejně opotřebenými kluznými plochami, s hloubkou drážky menší než 8 mm, s mezerou mezi řetězem a lištou v koncové části lišty s ozubeným kolečkem menší než 1,5 mm, s nefunkčním ozubeným kolečkem,
- 2.3.4 s řetězem, který nelze na vodící liště napnout, neohebným, s poškozeným článkem, s článkem obroušeným u nýtu více jak o 1 mm, s hoblovacím článkem v hřbetní části kratším jak 3 mm.
- 2.3.5 Obsluha PŘP musí provádět údržbu a opravy PŘP a řezacích částí dle pokynů výrobce.
- 2.3.6 Obsluha PŘP musí používat maziva předepsaná výrobcem, v případě používání na lesních a zemědělských pozemcích, kde může dojít ke kontaminaci vodních zdrojů je možno používat maziva jen rostlinného původu.

3. Obecně platné zásady pro práci s PŘP

3.1 Obsluha PŘP musí:

- 3.1.1 práci s PŘP pravidelně přerušovat přestávkami v trvání 10 minut tak, aby při celosměnné práci s PŘP bylo zařazeno nejméně 10 přestávek,
- 3.1.2 před začátkem a v průběhu práce kontrolovat stav bezpečnostních prvků řetězové pily,
- 3.1.3 z míst provádění práce s PŘP a z ústupové cesty odklidit před začátkem práce odstranitelné překážky (buřň, křoviny, spadlé větve, sníh, apod.), zabraňující obsluze v bezpečném provádění práce a v odstoupení do bezpečné vzdálenosti,

- 3.1.4 při startování mít PŘP položenou na pevném podkladu tak, aby se řetězem nedotýkala žádného předmětu, PŘP rukou držet za přední rukojeť a přidržovat PŘP nohou zasunutou do zadní rukojeti,
- 3.1.5 po celou dobu práce s PŘP zaujímat bezpečný postoj na obou nohách, PŘP držet levou rukou za přední rukojeť s palcem v podhmatu a pravou rukou za zadní rukojeť,
- 3.1.6 pracovat s PŘP maximálně do prsní výšky obsluhy, a to nabíhající částí řetězu,
- 3.1.7 při používání PŘP ve výškách, např. v korunách stojících stromů, pracovat pouze z pevné podložky, kterou je např. výsuvná pracovní plošina nebo lešení. Obsluha i samotná PŘP musí být při výstupu do koruny stromu, během práce i při sestupu zajištěna proti pádu samostatnými jistícími prostředky, upevněnými k pracovní plošině nebo ke stromu mimo zónu prováděné práce,
- 3.1.8 okamžitě přerušit práci, jestliže se v nebezpečném prostoru kolem PŘP (min. 5 m) s pohybujícím se řetězem nachází kterákoliv část těla další osoby,
- 3.1.9 při přecházení s PŘP s motorem v chodu zablokovat chod pilového řetězu bezpečnostní brzdou řetězu. Při přecházení na pracovišti na vzdálenost větší než 150 m, pokud to k zajištění bezpečné práce není nutné již při kratší vzdálenosti, chod motoru PŘP zastavit,
- 3.1.10 přepravovat PŘP s nasazeným ochranným krytem řezacích částí nebo demontovanou řezací částí uloženou tak, aby nemohla ohrozit přepravované osoby. Pohonné hmoty plnit a přepravovat ve schválených, k tomu určených nádobách. Skladovat v bezpečné vzdálenosti od otevřeného plamene, nebo tepelného zdroje, min. však v okruhu 2 m.

4. Zásady bezpečné práce s PŘP

4.1 Obsluze PŘP je zakázáno:

- 4.1.1 používat PŘP k jiným činnostem než k výrobcem určeným,
- 4.1.2 provádět jiné opravy než povoluje výrobce,
- 4.1.3 údržbu, opravy nebo výměnu řezacích částí provádět za chodu motoru (kromě seřizování karburátoru),
- 4.1.4 snižovat omezovací patku hoblovacího článku zubu řetězu více než připouští výrobce (3 mm),
- 4.1.5 spouštět PŘP na pracovištích se zákazem manipulace s otevřeným ohněm, v uzavřených prostorách, v místě doplňování pohonných hmot a v okruhu do 2 m od tohoto místa,
- 4.1.6 plnit palivovou nádrž PŘP za chodu a dále v blízkosti otevřeného ohně anebo při plnění kouřit,
- 4.1.7 startovat řetězovou pilu jiným způsobem než je uvedeno v návodu výrobce a v tomto předpisu,

- 4.1.8 používat PŘP, u které se při volnoběžných otáčkách pohybuje řetěz,
- 4.1.9 používat PŘP na žebříku, v místech s nebezpečím uklouznutí, případně pádu (např. v koruně stojícího stromu, na kmenu stromu, na hromadě dříví, na svahu, zejména podmáčeném) a v případech, kdy nelze zajistit bezpečnou ústupovou cestu a bezpečné provedení řezu,
- 4.1.10 provádět práce na ležícím stromu, kmenu, trámu, např. odvětvování, odkorňování, krácení nebo přirezávání, jestliže práce na tomtéž materiálu provádí jiná osoba. Druhá osoba smí práce provádět v bezpečné vzdálenosti, kde není ohrožena pádem odřezané větve, samovolným pohybem odděleného materiálu apod., nejméně však ve vzdálenosti 5 m,
- 4.1.11 rozřezávané dříví, případně jiný materiál přidržovat rukou nebo nohou.

Čl. 3

Pěstební práce

1. Organizační opatření k zajištění bezpečné práce obecně

- 1.1 Při práci s ručním nářadím nesmí zaměstnanec ohrožovat svoji bezpečnost ani bezpečnost ostatních osob.
- 1.2 Zaměstnanci v pěstební činnosti musí být vybaveni obvazovým balíčkem, který musí mít při práci při sobě.
- 1.3 Veškeré ruční nářadí s ostřím se musí přepravovat s nasazeným ochranným krytem na ostří.
- 1.4 Rukojeti a násady musí být hladké, vhodně tvarované a zajištěné proti uvolnění.

2. Organizační a technická opatření k zajištění práce s křovinořezy

2.1 Povinnosti zaměstnavatele:

- 2.1.1 seznámit zaměstnance s organizací práce, zvláštnostmi pracoviště z hlediska BOZP, se způsobem zajištění dohledu osamocенého zaměstnance a první pomoci, s pravidly pro dorozumívání mezi zaměstnanci a upozornit na probíhající činnost v okolních porostech,
- 2.1.2 zajistit, aby s křovinořezem pracovali pouze zaměstnanci starší 18 let, zdravotně způsobilí, kteří mají pro tuto práci odbornou kvalifikaci,
- 2.1.3 organizovat činnost tak, aby práce s křovinořezem byla během směny přerušována nejméně deseti 10minutovými přestávkami, při kterých obsluha nesmí být vystavena působení hluku a vibrací,
- 2.1.4 před začátkem prací seznámit zaměstnance s návodem k obsluze křovinořezu, způsobem používání, údržby a ostření nástrojů,
- 2.1.5 vybavit zaměstnance osobními ochrannými pracovními prostředky (zejména sluchu, zraku a proti mechanickému poranění odlétajícími částicemi) a obvazovým balíčkem.

2.2 Povinnosti zaměstnance:

- 2.2.1 při práci s ručním nářadím nesmí zaměstnanec ohrožovat svoji bezpečnost ani bezpečnost ostatních osob,
- 2.2.2 veškeré ruční nářadí s ostrím se musí přepravovat s nasazeným ochranným krytem na ostří,
- 2.2.3 rukojeti a násady musí být hladké, vhodně tvarované a zajištěné proti uvolnění,
- 2.2.4 při práci s křovinořezem musí zaměstnanci dodržovat pokyny výrobce uvedené v návodu na používání, údržbu a opravy,
- 2.2.5 před začátkem a v průběhu práce s křovinořezem musí zaměstnanec provádět kontrolu technického stavu a upevnění řezného nástroje a ochranného krytu (stroj musí být vypnut a v klidu),
- 2.2.6 pracovní nástroj udržovat a brousit způsobem a pomůckami dle určení výrobce,
- 2.2.7 práce provádět s řádně upevněným a naostřeným pracovním nástrojem, který je určený pro daný typ křovinořezů a odpovídá prováděné práci,
- 2.2.8 k povolování a utahování pilového kotouče používat blokovací zařízení nebo zatlačení zubů kotouče do pařezu nebo kmenu – vše provádět v rukavicích a v klidu stroje,
- 2.2.9 z místa provádění práce a z ústupové cesty musí obsluha křovinořezu odklidit před začátkem práce odstranitelné překážky, zabraňující bezpečnému provádění práce a odstoupení do bezpečné vzdálenosti,
- 2.2.10 při startování musí být křovinořez uložen na rovném podkladě, obsluha musí křovinořez pevně držet a řezací nástroj se nesmí dotýkat žádných předmětů,
- 2.2.11 při práci s křovinořezem se v ohroženém prostoru nesmí vyskytovat žádná osoba, ohroženým prostorem při práci s křovinořezem je kruhová plocha o poloměru 15 m, pokud výrobce nestanovil jinak,
- 2.2.12 křovinořez musí být při práci opatřen ochranným krytem a funkčním závěsným zařízením,
- 2.2.13 obsluha křovinořezu musí po celou dobu práce zaujímat bezpečný postoj na obou nohách a vždy držet křovinořez oběma rukama za rukojeti
- 2.2.14 při přecházení na vzdálenost větší než 50 m musí být zastaven chod motoru křovinořezu, pokud podmínky bezpečné práce nevyžadují zastavení chodu motoru již při menší vzdálenosti,
- 2.2.15 při přepravě křovinořezu musí být demontovaný řezný nástroj nebo nasazený ochranný kryt,
- 2.2.16 při práci používat vydané OOPP a nosit při sobě obvazový balíček.

2.3 Při práci s křovinořezem je zakázáno:

- 2.3.1 provádět u křovinořezu s motorem v chodu opravy, čištění, výměnu nástroje a krytu,
- 2.3.2 uvádět motor do chodu ve vzdálenosti kratší než 2 metry od místa doplňování paliva, v uzavřené místnosti a tam, kde by tím mohly být ohroženy další osoby,
- 2.3.3 pracovat s křovinořezem, u kterého chybí nebo je poškozen ochranný kryt nástroje,
- 2.3.4 pracovat s křovinořezem, u kterého je poškozen řezný nástroj,
- 2.3.5 provádět pracovní činnost, chybí-li předepsané závěsné zařízení, je-li poškozené, nebo je-li nefunkční bezpečnostní spona rychlovypínání,
- 2.3.6 používat k přepravě paliva nádoby neschváleného typu,
- 2.3.7 doplňovat palivo v blízkosti otevřeného ohně a s motorem v chodu, při doplňování kouřit.

Čl. 4

Soustředování dříví

1. Organizační opatření k zajištění bezpečné práce

- 1.1 Soustředování dříví mohou provádět pouze muži starší 18 let, zdravotně způsobilí, s odbornou kvalifikací (s řidičským oprávněním daného typu), kteří absolvovali pravidelnou lékařskou prohlídku a školení o BOZP.
- 1.2 Před zahájením soustředování dříví musí být odstraněny z přibližovacích linek odstranitelné překážky, určeny ohrožené prostory pro jednotlivé pracovní operace a stanoven počet a umístění skládek dříví.
- 1.3 Zaměstnanci musí být před zahájením prací seznámeni s pracovištěm, s technologickým a pracovním postupem, s pracovními riziky, způsoby dorozumívání (bezpečnostní signály), s rozmístěním ostatních zaměstnanců a musí být určen vedoucí pracovní skupiny.
- 1.4 Do ohroženého prostoru pracoviště musí být dodržen zákaz vstupu (bezpečnostní značky).
- 1.5 Mechanizační prostředek lze používat jen na takovém pracovišti, které svým sklonem odpovídá povolenému bezpečnému sklonu stanovenému v technických podmínkách výrobce, tento musí být vyznačen na skle prostředku.
- 1.6 Pokud není mechanizační prostředek spolehlivě ovladatelný, nesmí být soustředování na svazích prováděno. V terénech s možností samovolného pohybu dříví je zakázáno přibližování tenkým koncem vpřed.
- 1.7 Na skládkách musí být respektován přirozený sklon soustředovaného dříví, zaměstnanci nesmí stoupat na soustředované dříví a překračovat je za pohybu.
- 1.8 Na pracovišti, kde hrozí nebezpečí samovolného pohybu dříví, nesmí být prováděno bezúvazkové soustředování dříví.
- 1.9 Uvolňování dříví ručním nářadím na svahu musí být prováděno vždy z horní strany svahu nad ležícím kmenem.
- 1.10 Zaměstnanci se nesmí zdržovat ve vnitřních úhlech lana navijáku, mezi lany, pod lany, pod zavěšeným nákladem a v prodlouženém směru napnutých lan a nesmí usměrňovat náklad rukou, jsou-li lana navijáku v pohybu, dále se nesmí pohybovat a stát v místech nabíhání dřevní hmoty nebo tam, kde vlivem odpružení hrozí její vymrštění.
- 1.11 Zaměstnanec je povinen ihned přerušit práci v případě, že se zhorší jeho zdravotní stav, změnily se pracovní podmínky a tím není zajištěna bezpečnost, hrozí-li jiné nebezpečí nebo zjistil závady v ohroženém prostoru. Tyto případy neprodleně ohlásí svému přímému nadřízenému.

2. Soustředování dříví traktory

- 2.1 K soustředování dříví se používají především kolové traktory. Za základní vybavení traktoru se považuje bezpečnostní rám, ochranná síť na zadním skle, rampovací vzpěra nebo radlice a technicky schválený naviják. Osádka musí mít pomocné vybavení podle požadavků zvolené technologie (zpravidla sadu řetězových nebo

lanových úvazků, kladky a ochranné límce pro zavěšení kladek, podvlékačí hák, sekeru a sochor).

3. Další opatření k zajištění bezpečné práce

- 3.1 Řidič traktoru je povinen udržovat prostředek a zařízení v úplném a technicky způsobilém stavu podle pokynů výrobce. Práci s prostředkem a zařízením, na němž vznikla závada ohrožující bezpečnost osob, nebo která by dalším provozem způsobila škody na majetku nebo na životním prostředí, musí být zastavena. Vzniklé závady je třeba neprodleně hlásit přímému nadřízenému.
- 3.2 Zaměstnanec může na stroji provádět pouze takové seřízení a opravy, pro které má kvalifikaci, oprávnění a potřebné vybavení. Při opravách musí zabránit znečištění okolí ropnými produkty.
- 3.3 Opravy pohybujících se dílů může zaměstnanec provádět pouze při zastaveném motoru a odlehčeném tlaku nebo tahu, stroj musí být po dobu opravy zajištěn proti náhodnému samovolnému pohybu.
- 3.4 Pohonné hmoty mohou být doplňovány jen při zastavení motoru a vypnutém zapalování a musí se zamezit úniku ropných látek. Při doplňování pohonných hmot nesmí být ve vzdálenosti do 10 m otevřený oheň.
- 3.5 Po ukončení práce musí řidič stroj zajistit proti možnému zneužití a manipulaci nepovolanými osobami.
- 3.6 Při soustřeďování dříví mechanizačním prostředkem s jednočlennou osádkou musí být zajištěno splnění atributu práce samotného nebo osamocенého pracovníka.
- 3.7 Pracovní postupy musí být organizovány tak, aby vždy zůstala přístupová cesta a hlavní vyklizovací linie volná, pro případ nutnosti zásahu záchranných složek.

4. Pracovní postupy a organizace práce

- 4.1 Pracovní postup při soustřeďování dříví zahrnuje vyklizování dříví z porostu, sestavení nákladu, přiblížení dříví (vlečením po zemi nebo v polozávěsu) k odvoznímu místu a uložení dříví na skládce.

5. Soustřeďování dříví pomocí lan a úvazků

- 5.1 Při připojování úvazku k lanu musí zaměstnanec stát tak, aby při náhodném, předčasném navíjení nemohl být zasažen poutaným kmenem, lanem nebo úvazkem. Ruce a prsty nesmí zaměstnanec vkládat do ok nebo mezi úvazek a lano a poutaný kmen. Lano musí být vytaženo z navijáku nejméně o 1 m navíc a při maximálním vytažení lana musí zůstat na bubnu navijáku nejméně 3 závitů lana.
- 5.2 Podle potřeby se používá kladka:
  - 5.2.1 směrová – upevňuje se na strom, pařez, apod.,
  - 5.2.2 vysoká – upevňuje se do potřebné výšky na strom,
  - 5.2.3 silová – upevňuje se k úvazku taženého břemene.

- 5.3 Při upevnění kladek na stromy, které nejsou určeny k těžbě, musí být použity ochranné límce nebo obdobné zařízení k ochraně stromů, náhodně poškozené kmeny, musí být před ukončením prací ošetřeny předepsanými ochrannými nátěry.
- 5.4 Po dobu navíjení je zakázána manipulace s lany, úvazky, kladkami a nákladem. Zakazuje se usměřování lana nebo nákladu ručně nebo ručním nářadím. Manipulace s lanem, úvazky, kladkami nebo nákladem je povolena pouze při uvolněném tažném lanu, vytaženém o 1 m.
- 5.5 Zakazuje se uvolňování zapříčeného nebo přimrzlého dříví nárazy traktoru nebo trháním lanem. Uvolnění musí být provedeno plynulým tahem, tlakem nebo zvedáním.
- 5.6 Pokud se upoutaný náklad sesune z prudkého svahu a hrozí nebezpečí stržení nebo převrácení traktoru, je nutné zařadit okamžitý volný chod navijáku a nechat lano vymotat a vytrhnout z lanového bubnu.

6. Vyklizování dříví sběrným způsobem

- 6.1 Sběrný způsob vyklizování je charakterizován tím, že se lanem navijáku, které je provlečeno oky (kluzáky) více úvazků, vyklidí na jeden zátaž více kmenů, případně se sestaví celý náklad. Kmeny mohou být rozmístěny po celé délce lana, které nemusí být vedeno v přímce. Traktorista zajistí traktor a uvolní lano. Závozník nebo traktorista vezme potřebný počet úvazků a lano a postupuje středem prostoru budoucího vyklizování až k poslednímu kusu, na který uváže úvazek a upevní na kluzák tažného lana. Vráť se zpět, vychýlí tažné lano ke kmeni, který má být poután a kluzáky posune po laně. Obepne úvazkem další kmen a postupuje za současného zapínání směrem k traktoru. Úvazek posledního kusu (nejbližší k traktoru) zaklesne do kluzáku, který je na laně nejblíže k navijáku.
- 6.2 Počet současně vyklizovaných kmenů se řídí jejich hmotností, rozmístěním a požadavky na bezeškodné vyklizení. Při vyklizování vzpříčených kmenů lze účelně měnit pořadí vyklizovaných kmenů. Po zapojení posledního úvazku závozník ustoupí do bezpečné vzdálenosti a dá pokyn řidiči k navíjení. Závozník zpravidla zůstává v porostu a připravuje další náklad.

7. Vyklizování dříví traktorem s jednočlennou posádkou

7.1 Vyklizování s mechanickým ovládáním navijáku:

- 7.1.1 Řidič zajistí traktor proti samovolnému pohybu, uvolní lano navijáku, vypne náhon navijáku, vystoupí z kabiny, určí směr vyklizování, vynese k vyhlédnutým kmenům úvazky a lano navijáku. Kmeny uváže a úvazky zapne na lano navijáku. Přejde k traktoru a vstoupí do kabiny, kde uvede v činnost naviják. V případě vzpříčení některého kmene musí povolit lano navijáku, vypnout náhon navijáku, vystoupit z kabiny a přepnutím nebo otočením úvazku, vložením konce úvazku mezi čelo a překážku, umístěním směrové či použitím silové kladky, sochoru apod. uvolnit vzpříčený kmen. Vráť se zpět do kabiny, pokračuje ve vyklizování a proces se opakuje.

7.2 Vyklizování s dálkovým ovládáním navijáku:

- 7.2.1 Řidič zajistí traktor proti samovolnému pohybu. Před vystoupením z kabiny uvede soupravu dálkového ovládání do pohotovostního stavu a uvolní lano navijáku. Při vlastním vyklizování zaujme bezpečné postavení, ze kterého může pozorovat vyklizovaný náklad.
- 7.2.2 Před zahájením práce musí řidič provést kontrolu servořízení a dálkového ovládání navijáku podle pokynů výrobce. Zvláště musí provést:
  - 7.2.2.1 kontrolu servořízení navijáku při vypnutém pohonu,
  - 7.2.2.2 kontrolu servořízení navijáku pod zatížením z místa řidiče,
  - 7.2.2.3 kontrolu dálkového ovládání navijáku s nezatíženým lanem.
- 7.2.3 Při práci s dálkově ovládaným navijákem musí řidič:
  - 7.2.3.1 před zaklesnutím úvazku nebo jinou manipulací s lanem vytáhnout nejdříve alespoň 2 m lana navíc,
  - 7.2.3.2 při postupném sestavování nákladu do svazku na jednom úvazku připojeném k lanu před manipulací s úvazkem vytáhnout 2 m lana navíc.
- 7.2.4 Při manipulaci s úvazkem nesmí zaměstnanec vložit ruku nebo prsty mezi náklad a úvazek nebo do háku úvazku.
- 7.2.5 Při přerušení práce s dálkově ovládaným navijákem musí řidič vypnout hlavní vypínač dálkového ovládání. Po každé přestávce musí řidič kontrolovat tlak vzducho-tlakové soustavy. Práci nesmí zahájit při tlaku sníženém pod předepsanou hranici.

8. Vyklizování dříví v komplexních četách

- 8.1 V komplexních četách spolupracují při vyklizování dříví dřevorubci, kteří spolu s řidičem provádějí podle podmínek pracoviště některé z úkonů:
  - 8.1.1 roznášení úvazků k jednotlivým kmenům a jejich poutání,
  - 8.1.2 vytahování lana z navijáku a jeho spojení s úvazky,
  - 8.1.3 signalizaci traktoristovi,
  - 8.1.4 usměrňování kmenů během vyklizování.
- 8.2 Řidič traktoru je povinen vyčkat v bezpečné vzdálenosti podle podmínek nejméně na dvojnásobnou výšku káceného stromu (od místa káceného stromu) na znamení dřevorubce, na základě kterého smí pokračovat v jízdě k místu vyklizování.
- 8.3 V případě, kdy dřevorubec nemůže zajistit kácení stromu do požadovaného směru, lze k nasměrování stromu stejně tak jako pro uvolnění zavěšeného stromu, využít lana navijáku soustředovacího prostředku a směrové kladky. Traktor musí umístit tak, aby nebyl ohrožen padajícím stromem.

9. Sestavení nákladu

- 9.1 Velikost nákladu se řídí hmotností a délkou vlečeného dříví, povrchem, směrem a sklonem dráhy, typem soustředovacího prostředku, doporučením výrobce, apod.
- 9.2 Závozník zavěsí úvazky s upoutanými kmeny na lano navijáku, ustoupí do bezpečné vzdálenosti a dá traktoristovi znamení k navíjení. Traktorista uvede v činnost naviják a bezpečně a plynule po přibližovací dráze přitahuje upoutané kmeny do blízkosti štítu, kozlíku a navijáku. V případě jednočlenné osádky provádí sestavení nákladu traktorista.

10. Přibližování dříví

- 10.1 Náklad v polozávěsu se zvedá jen tak vysoko, aby jeho spodní okraj byl nad terénem. Hrozí-li ohrožení stability soustředovacího prostředku, je nutno okamžitě zavěšený náklad uvolnit. Soustředovací prostředek se přemístí na bezpečné místo a náklad se přitáhne lanem navijáku.

11. Uložení dříví na skládce

- 11.1 Po příjezdu na odvozní místo traktorista uvolní zavěšený náklad, vystoupí z kabiny a rozepne úvazky. Pojezdem traktoru je vyprostí, znovu vystoupí z kabiny a zavěsí úvazky na traktor.
- 11.2 U traktorů s dálkovým ovládáním traktorista uvolní zavěšený náklad (lano navijáku), popojede o 3 - 5 m, zajistí traktor proti pohybu a vystoupí z kabiny.
- 11.3 Rozepne úvazky, lano navijáku vyprostí a uloží na traktor. Traktory mohou na skládce dříví přejíždět podklady (podvaly) a ukládat dříví přes podklady.
- 11.4 Při použití rampovací vzpěry nacouvá (najede) řidič přímo na kmeny v místě jejich přibližného těžiště, spustí rampovací vzpěru mírně nad povrch terénu a couváním traktoru kmeny přemísťuje na skládku. Rampovací vzpěrou nebo čelním navalovačem se provádí začelení a srovnání nákladu a skládky dříví.
- 11.5 Traktory s čelním navalovačem mohou náklad přemísťovat ve zvednuté poloze za jízdy do hmotnosti stanovené výrobcem.
- 11.6 Při navalování dříví nebo při úpravě skládky se osoby musí zdržovat v bezpečné vzdálenosti. Výpomoc ručně nebo ručním náradím je zakázána.
- 11.7 Skládky musí být vždy stabilizovány proti samovolnému rozvalení a to s ohledem na jejich výšku a šířku. Zadní čelo skládky nesmí tvořit živé stromy porostu, aby nedošlo k jejich poškození a následně nebyly napadeny hmyzem nebo houbovými chorobami. Všechny odřené stromy v porostu a na skládce musí být ihned ošetřeny.

12. Soustředování dříví potahy

- 12.1 Obsluhu potahu tvoří jeden nebo dva zaměstnanci. Jednotlivci musí pracovat v blízkosti jiné skupiny nebo zaměstnance tak, aby byla možná jejich vzájemná kontrola nejméně jednou za 30 minut. Povinnost vzájemné kontroly musí být zaměstnancům uložena v pracovním příkazu.
- 12.2 K soustředování dříví potahy se používají zvířata klidná a zacvičená v tahu.

- 12.3 Spotahy se nesmí pracovat na svazích, kde hrozí nebezpečí samovolného pohybu dříví.
- 12.4 Vybavení, příslušenství, pomocné nářadí, kování a postroje koní musí být v řádném technickém stavu, aby byla zajištěna bezpečnost a plynulost práce a koním nebyly způsobeny odřeniny a otlaky. Postrojování koní do nevyhovujících postrojů je zakázáno.
- 12.5 Vůz musí být při zapřahání a vypřahání koní zabrzděn a zajištěn proti samovolnému pohybu. Postraňky lze zapnout až po zapnutí držáků k oji. Zapřažení koně nesmí být ponechání bez dozoru dospělé osoby.
- 12.6 Na pracovištích, kde se současně těží dříví, se s potahem nesmí pracovat na kratší vzdálenost k místu těžby, než je dvojnásobná délka těžených stromů.
- 12.7 Při soustřeďování dříví vlečením na úvazku se kmeny vlečou tenkým nebo silným koncem vpřed podle velikosti sklonu, povrchu terénu a povětrnostních podmínek.
- 12.8 Po příjezdu na pracoviště upne obsluha úvazek na kmen ve vzdálenosti 0,5 m od konce bližšího k přibližovací dráze, potom zapne na váhy, popř. na rozporku.
- 12.9 Úvazek musí být před upevněním nebo sejmutím z dříví odepnut od potahu, aby nedošlo k úrazu zaměstnance při náhlém pohybu potahu.
- 12.10 Zaměstnanec doprovází vlečené dříví v bezpečné vzdálenosti, na svahu z horní strany nad potahem a v zatáčkách musí vést koně z vnitřní strany.
- 12.11 Opratě nesmí mít zaměstnanec omotány kolem ruky, nebo těla, či zavěšeny za krkem.
- 12.12 Při příjezdu potahu na skládku odepne obsluha úvazky a potáhnutím je uvolní.

13. Soustřeďování dříví lanovými dopravními zařízeními (LDZ)

- 13.1 Pracoviště musí být uspořádáno podle předem zpracovaného technologického projektu, který vychází z konkrétních podmínek a technických parametrů LDZ a návodu k obsluze.
  - 1.1.1. Projekt musí vycházet z těžební mapy doplněné o trasu uvažované lanovky s vyznačením celkové délky, spádu a hlavních terénních zlomů. K nákresu se provede propočet montážního tahu a tah nosného lana zatížení břemene. Propočet spolu se schematickým náčrtem umístění trasy, botek, kotev a skládek musí být předán vedoucímu osádky lanovky, který musí být s postupem prokazatelně seznámen.
  - 1.1.2. Trasa lanového zařízení musí být v místech křížení s komunikacemi viditelně označena výstražnými tabulkami. Lanový systém nesmí křížit veřejně používané komunikace bez předchozího povolení odboru dopravy příslušného obecního (pověřeného) úřadu.
  - 1.1.3. Počet členů obsluhy stanoví nadřízený zaměstnanec dle pracovních podmínek a druhu LDZ. Obsluhovat LDZ mohou pouze muži starší 18 let, zdravotně a odborně způsobilí. Obsluha musí být s LDZ, jeho funkcí a ovládacími prvky podrobně seznámena a musí být zaškolená podle technických a provozních podmínek výrobce.

- 13.2 Obsluha zodpovídá za bezpečnost a za škody způsobené provozem stroje a to i vůči třetím osobám.
- 13.3 Při stavbě a údržbě LDZ je zakázáno šplhat po nosném laně a po pomocných lanech. Výstup na stromy, stožár a podpěry je možný pouze pomocí stupaček, žebříku nebo jiného vhodného zařízení. Zaměstnanec musí být po celou dobu výstupu, práce a sestupu zajištěn ochranným pásem. Žebřík pro montáž ve výšce musí být připoután ke stromu. Při montáži LDZ se v ohroženém prostoru nesmí vyskytovat žádné osoby.
- 13.4 Konce lan připojené ke kotevním bodům pomocí klínových nebo šroubovacích svěrných zařízení musí být odmaštěny.
- 13.5 Před zapnutím pohonu stroje i při jeho provozu se musí obsluha LDZ přesvědčit, že v dosahu jeho působnosti a zejména kolem vytažených lan (20 m) není žádná osoba.
- 13.6 Signalista, zapínač a odpínač používají při dorozumění se strojníkem prokazatelně smluvené signály.
- 13.7 Při použití radiového ovládání systému musí být dodržen prostor vymezený odpovědným zaměstnancem.
- 13.8 Znamení „STŮJ “ může dát každý zaměstnanec který zpozoruje závadu. Každý nezřetelný nebo nesrozumitelný signál znamená stát.
- 13.9 Obsluha lanovky musí vždy dbát na to, aby všichni zaměstnanci byli před započatím manipulace s lanovkou v bezpečné vzdálenosti a nebyli ohroženi ani v případě nečekané havárie.
- 13.10 Navíjecí bubny a lana LDZ se musí spouštět pouze na znamení zaměstnance, který dříví připevňuje nebo uvolňuje. Přitom se musí používat dohodnutá signalizace. Zaměstnanec, který náklad připevňuje, musí sledovat jeho pohyb a přitom se musí pohybovat tak, aby nebyl zasažen uvolněnou kladkou, přetrženým lanem nebo odvalujícím se dřívím. Při zachycení dříví o překážku musí být dán signál k zastavení chodu lanového zařízení.
- 13.11 Při navíjení a odvíjení lan se zakazuje upravovat pohybující se náklad. Náklad smí být usměrněn ručním nářadím jen tehdy, pokud jsou lana v klidu.
- 13.12 Zaměstnanci uvolňující náklad ručním nářadím na svahu musí pracovat z horní strany svahu.
- 13.13 Za pohybu tažného lana s upnutým kmenem přitahovaným pod nosné lano se zakazuje kácet v bezpečné vzdálenosti pro těžbu. Trasa lanového systému musí být vzdálena minimálně na průměrnou délku kácených stromů. Zaměstnanci připínající náklad musí být vzdáleni od místa kácení minimálně na dvojnásobnou délku káceného stromu.
- 13.14 Lana napnutá, lana v pohybu nebo v tahu a na nich dopravovaný náklad je zakázáno překračovat.
- 13.15 Přimrzlé dříví smí být vyklizováno až po jeho předchozím uvolnění.
- 13.16 Při zatahování tažného lana k nákladu se musí držet konec lana (úvazky) v ruce, zakazuje se jej omotávat na části těla.

- 13.17 Náklad se smí zapínat a odepínat pouze po zastavení a uvolnění pohybujících se lan.
- 13.18 Zakazuje se vozit na vlečených břemenech osoby a zvířata a dopravovat je lanovkou.
- 13.19 Při práci je možný pohyb pouze v prostoru, který není ohrožen lany, pohybujícími se stromy a padajícími větvemi.
- 13.20 Při chodu lanového zařízení je zakázáno provádět opravy nosného systému, kladek nebo navijáku.
- 13.21 Zaměstnancům je zakázáno zdržovat se ve vnitřních úhlech lana, mezi lany, pod lany, pod zavěšeným nákladem a v prodloužených směrech napnutých lan. Dále je zakázáno usměrňovat náklad rukama, jsou-li lana v pohybu.
- 13.22 Zaměstnancům i jiným osobám je zakázáno zdržovat se v ohroženém prostoru zvedaného, dopravovaného nebo odkládaného dříví.
- 13.23 S lanovým systémem je zakázáno pracovat:
- 13.23.1 při bouřce,
  - 13.23.2 za silného větru,
  - 13.23.3 při poklesu teploty pod -15 ° C po celou dobu výkonu práce,
  - 13.23.4 při poklesu viditelnosti pod 50 m,
  - 13.23.5 při jiných situacích, kdy by mohlo dojít k ohrožení osob nebo majetku.
- 13.24 Po skončení práce musí být lanový vozík zajištěn proti náhodnému uvedení do pohybu a lana v tahu povolena.
- 13.25 Lanovka musí být zajištěna proti možnosti uvedení do chodu nepovolanými osobami.
- 13.26 Pracovní postupy a organizaci práce v lesním hospodářství obsahuje nařízení vlády č. 28/2002 Sb vč. platných doplňků.

Čl. 5

Odvoz dříví

1. Organizační opatření k zajištění bezpečné práce

- 1.1 Odvoz dříví odvozními prostředky mohou zajišťovat pouze řidiči zdravotně způsobilí, kteří jsou držiteli průkazu profesní způsobilosti řidiče pro příslušnou skupinu vozidel a jejich vybavení.
- 1.2 Řidič musí mít odbornou způsobilost pro práci s hydraulickou rukou (HR) pro mechanizovanou nakládku a vykládku dříví a musí být starší 18 let.
- 1.3 Odvozní prostředek a mechanizační zařízení pro nakládku a vykládku dříví musí být v provozuschopném stavu, jejich prohlídky a technické kontroly musí být prováděny ve stanovených lhůtách.

- 1.4 Odvozní prostředek musí být pro bezpečný výstup na ložnou plochu vybaven pevně zabudovanými stupadly nebo žebříkem. Odvozní prostředek na dlouhé dříví musí být dále vybaven poutacím zařízením a klanicemi schváleného typu.
- 1.5 Odvozní prostředek pro mechanizovanou nakládku a vykládku musí být vybaven mechanickým zařízením pro nakládku a vykládku, např. HR.
- 1.6 Řidič je povinen denně kontrolovat stav klanic, oplení a poutacího zařízení, včetně zařízení pro mechanizovanou nakládku a vykládku dříví, pokud je toto součástí odvozního prostředku.
- 1.7 Řidič nesmí převážet dříví nezajištěné proti pohybu a proti uvolnění z odvozního prostředku.
- 1.8 Řidič nesmí opustit vozidlo a nechat klíčky v zapalovací skřínce, i když jej zabezpečil jiným způsobem proti zneužití.
- 1.9 Při nakládce a vykládce dříví musí být odvozní prostředek zajištěný proti pohybu a převrácení.
- 1.10 Na ložnou plochu odvozního prostředku musí být dříví ukládané tak, aby náklad u klanic nepřesahoval více než polovinu obliny kmene a střed nákladu nesmí přesahovat výšku klanic o více než 35 cm.
- 1.11 Při nakládání a skládání rovnaného dříví je zakázáno házet polena na odvozní prostředek nebo na zem, pokud tam další zaměstnanec tato polena ukládá.
- 1.12 Hráně na ložné ploše vozidla musí být upevněny schváleným poutacím zařízením, přičemž nesmí u klanice přesahovat jejich výšku.
- 1.13 Poutací zařízení a úchyt pro konec lana musí být připevněny k plošině vozidla.
- 1.14 Při nakládání a skládání dříví je zakázáno pohybovat se v ohroženém prostoru nakládaného nebo skládaného dříví (délka ramene HR včetně nákladu).
- 1.15 Při použití HR je navíc zakázáno:
  - 1.15.1 překročit maximální nosnost HR v závislosti na vyložení ramene,
  - 1.15.2 osádce odvozního prostředku pracovat při nakládce a vykládce dříví bez ochranné přilby. Obdobně musí být vybaveni i ostatní zaměstnanci přítomní při této činnosti.
  - 1.15.3 při jízdě odvozního prostředku uložit HR v rozporu s návodem výrobce,
  - 1.15.4 popojíždět s břemenem zavěšeným na hydraulické ruce,
  - 1.15.5 přiblížit se břemenem nebo HR při nakládání nebo skládání dříví v prostoru trakčního vedení na vzdálenost kratší než 2 m od okraje vedení,
  - 1.15.6 pracovat v ochranném pásmu vysokého a velmi vysokého napětí,
  - 1.15.7 manipulovat s HR bez vysunutých podpěr a stabilizované polohy odvozního prostředku,
  - 1.15.8 provádět opravy HR se zavěšeným břemenem nebo při zvednutém výložníku,

- 1.15.9 zdržovat se v ohroženém prostoru, tzn. v prostoru neseného nebo ukládaného nákladu po dobu vlastní manipulace,
- 1.15.10 provádět jakékoli úpravy hydraulického zařízení,
- 1.15.11 uvádět vozidlo do pohybu, když se na ložné ploše nebo u ovládání HR zdržují osoby,
- 1.16 Při zjištění poruchy nebo závady musí být práce okamžitě přerušena.
- 1.17 Za správnost manipulace s nakládacím a vykládacím zařízením odpovídá jeho obsluha.
- 1.18 Za uložení a zajištění nákladu, za dodržení stanovené nosnosti odvozního prostředku a za bezpečnost osádky vozidla odpovídá řidič.
- 1.19 Postup prací při nakládání a skládání dříví určuje řidič, při použití jeřábu a navijáku vazač.

Čl. 6

Odvoz dříví vagóny

1. Organizační opatření k zajištění bezpečné práce

- 1.1 Nakládku dříví do železničních vagónů může provádět pouze osoba starší 18ti let, zdravotně, fyzicky a duševně způsobilá, řádně seznámená s těmito pravidly, s vybranými zásadami BOZP jednotlivých železničních přepravečů, která splňuje kvalifikační předpoklady (jestliže je to vzhledem k použitému nakládacímu mechanismu nutné).
- 1.2 Školení zaměstnanců o BOZP se provádí před zařazením na práci, při každé změně používané technologie nakládky a dále jednou ročně.
- 1.3 Pokud se na zaměstnance, kteří provádějí nakládku dříví, nevztahují jiné termíny preventivních lékařských prohlídek (např. řidiči, obsluha čelních nakladačů, jeřábníci, vazači), bude zdravotní způsobilost posuzována u zaměstnanců ve věku do 50 let jedenkrát za 3 roky, nad 50 let jedenkrát za dva roky.
- 1.4 Zaměstnanci v pracovní skupině musí být vybaveni dle směrnice pro poskytování OOPP následujícími osobními ochrannými pracovními prostředky:
  - 1.4.1 ochranná přilba a kukla pod přilbu,
  - 1.4.2 ochranný oblek speciální,
  - 1.4.3 vesta s vysokou viditelností,
  - 1.4.4 kabát s oteplovací vložkou,
  - 1.4.5 plášť do deště,
  - 1.4.6 obuv kožená s pevnou podrážkou a vyztuženou špičkou,
  - 1.4.7 rukavice ochranné.
- 1.5 Pokud není vagón vybaven konstrukcí pro vstup nebo výstup, musí být tato činnost prováděna pomocí žebříku upraveného proti sesmeknutí a zajištěného proti pádu (okované hroty štěrínů, zajišťující háky k zaklesnutí o bočnice vagónu)

nebo z nakládací plošiny. Pohyb po nákladu ve vagonu bez použití příslušného zajištění není povolen. Jedná se o práci ve výšce a hloubce.

2. Povinnosti osob v pracovní skupině

- 2.1 Používat předepsané osobní ochranné pracovní prostředky.
- 2.2 Zkontrolovat před nakládkou zajištění vagónu proti pohybu (ruční brzdou, zarážkami).
- 2.3 Vedoucí skupiny a obsluha nakládacího zařízení dohodnou před začátkem nakládky srozumitelné signály, které budou při práci používány a seznámí s nimi ostatní členy skupiny.
- 2.4 Ke vstupu do a k výstupu z vagónu používat zařízení na vagónu, které je k tomuto účelu určené (např. stupačky). Jestliže vagón takto vybaven není, použít žebřík, zajištěný proti pádu.
- 2.5 Při nakládce se řídit pokyny vedoucího skupiny, těmito pravidly a zásadami BOZP železničních přepravečů.
- 2.6 Před ukládáním dříví do vagónu, do kterého obsluha nakládacího mechanismu nevidí, přesvědčit se, zda ve vagonu není jiná osoba. Před ukládáním dříví do vagonu, do kterého obsluha HR nebo nakladače nevidí, musí jí určený pracovník náhledem přes stěny vagonu navést pomocí předem smluvených signálů při rovnání dříví ve vagonu. Přítomnost tohoto pracovníka ve vagonu v době ukládání dřeva je zakázána.
- 2.7 Nakládané dříví soustavně upravovat tak, aby nedošlo k jeho rozvalení.
- 2.8 Zvýšenou opatrnost věnovat vagónování odkorněného dříví po celý rok a dříví v kůře v zimě a za deště.
- 2.9 Před přehazováním vázacího drátu nebo poutacího prostředku přes náklad se přesvědčit, že se v ohroženém prostoru nenachází žádná osoba. Urovnání nákladu nebo upevnění vázacích prostředků provádět ze zajištěného žebříku nebo z nakládací plošiny.

3. Povinnosti obsluhy nakládacího mechanismu nad rámec daný předpisy pro obsluhu

- 3.1 Před nakládkou dohodnout s vedoucím pracovní skupiny srozumitelné signály, které budou při práci používány.
- 3.2 Jestliže se nakládka účastní pracovní skupina, nenajíždět bez pokynu vedoucího pracovní skupiny nákladem nad ložnou plochu vagónu. Při nakládání a urovnávání dříví ve vagónu se řídit výhradně pokyny vedoucího pracovní skupiny s výjimkou signálu STÁT, který je v případě nebezpečí oprávněn vydat kterýkoliv pracovník.
- 3.3 Při jakémkoliv nejasném signálu přerušit práci a pokračovat až po ověření situace.
- 3.4 Přerušit práci, jestliže se v ohroženém prostoru kdokoliv nachází.

4. Zakázané činnosti

- 4.1 Posunování vagónu jiným způsobem než prostředky k tomu určenými.
- 4.2 Zajišťování vagónu proti pohybu jiným způsobem, než ruční brzdou nebo zarážkami.

- 4.3 Nakládka vagónu nezajištěného proti pohybu.
- 4.4 Jiný vstup do (nebo výstup z) vagónu než pomocí pevně zabudovaného vybavení vagónu, které je k tomu určené (např. stupaček), nebo žebříku zajištěného proti pádu.
- 4.5 Pobyt a pohyb v ohroženém prostoru neseného nebo ukládaného nákladu.
- 4.6 Výstup na náklady na kolejích s trolejovým vedením, není-li trolejové vedení vypnuto a zajištěno.
- 4.7 Ukládání nebo manipulace dříví ve vagónu bez pokynu vedoucího pracovní skupiny.
- 4.8 Ruční přidržování opěr se současným zakládáním dříví pomocí nakládacího mechanismu.
- 4.9 Stání na stěnách vagónu při ukládání a urovnávání dříví nakládacím mechanismem.
- 4.10 Seskakování z vagónu nebo přeskokování na vedlejší vagón.

5. Vybrané zásady BOZP Českých drah při práci a pohybu zaměstnanců v kolejišti

- 5.1 Práce a pohyb v kolejišti vyžaduje zvýšenou pozornost a proto je zakázáno:
  - 5.1 vstupovat do kolejiště bez soustředění se na provoz, zdržovat se v kolejišti bez důvodu, přecházet koleje bez rozhlédnutí se na obě strany,
  - 5.2 podlézat drážní vozidla, přecházet koleje za stojícími vozidly ve vzdálenosti menší než 5 m, procházet mezerami mezi vozidly, je-li vzdálenost mezi nimi menší než 10 m a není-li jistota, že vozidla nebudou uvedena do pohybu, přecházet těsně před nebo za jedoucími vozidly,
  - 5.3 sedat na obvodové stěny nákladních vozů, stupačky a schůdky vozidel, zavěšovat se na vozidla v pohybu,
  - 5.4 vstupovat do prostoru mezi rampu a jedoucí vozidla, zdržovat se v tomto prostoru, jakož i zdržovat se tam, kde není dodržen volný, schůdný prostor nebo průjezdný průřez,
  - 5.5 naskakovat na vozidla a seskakovat z vozidel pokud jsou v pohybu,
  - 5.6 upravovat náklady na vozidlech za pohybu,
  - 5.7 vstupovat na střechy odstavených vozidel a jejich náklady na kolejích s trolejovým vedením, není-li trolejové vedení vypnuto a zajištěno,
  - 5.8 vystupovat na vozidla výše jak 1,5 m od země bez použití pevných žebříků vozidel a pevných zábradlí na jejich střeších.

Čl. 7**Manipulace a skladování****1. Organizační opatření k zajištění bezpečné práce****1.1 Povinnosti zaměstnavatele:**

- 1.1.1 prostorově uspořádat sklady tak, aby bylo zajištěno bezpečné provádění všech pracovních operací. Skladované dříví nesmí bránit v používání přístupových cest, pracovních a manipulačních prostorů a v bezpečném používání strojů a zařízení skladu,
- 1.1.2 zajistit, aby komunikační prostory manipulačních skladů (MS) umožňovaly bezpečný provoz a pohyb, byly řádně udržovány a čištěny a při náledí posypány vhodným materiálem,
- 1.1.3 zajistit provádění pravidelných revizí a kontrol technických zařízení ve stanovených termínech,
- 1.1.4 označit prostory skladu bezpečnostními tabulkami „Nepovolaným vstup zakázán“ a značkami s maximální rychlostí,
- 1.1.5 na skladech dříví používat pouze stroje a zařízení v odpovídajícím technickém stavu s nepoškozenou elektroinstalací. Vedení nad komunikacemi umístit tak, aby nebránilo v provozu. Dopravníky a manipulační linky vybavit potřebným množstvím bezpečnostních STOP tlačítek,
- 1.1.6 při volném uskladňování dříví na skládce dodržovat takový sklon uskladněného dříví, aby nedocházelo k jeho samovolnému pohybu. K zajištění uskladněného dříví použít zajišťovací klíny a skladové boxy,
- 1.1.7 před zahájením pracovní činnosti, na které se podílí více zaměstnanců, stanovit signály, které budou při práci používány a seznámit s nimi dotčené zaměstnance.

1.2 Povinnosti zaměstnanců:

- 1.2.1 při výkonu práce dodržovat zásady stanovené výrobcem pro obsluhu, údržbu, opravy a činnost příslušného mechanizačního prostředku nebo strojního zařízení a uplatňovat znalosti získané odbornou kvalifikací a při školeních o BOZP,
- 1.2.2 obsluha mechanizačního prostředku a strojního zařízení musí před uvedením prostředku do chodu provést jeho vizuální kontrolu a zkoušku funkčnosti, zejména bezpečnostního vybavení,
- 1.2.3 obsluha mechanizačního prostředku a strojního zařízení se před zahájením práce nebo před spuštěním stroje přesvědčí, že svojí činností nebude ohrožovat bezpečnost osob a majetku,
- 1.2.4 obsluha mechanizačního prostředku a strojního zařízení ihned přeruší práci, pokud by další činností byla ohrožena bezpečnost osob nebo majetku nebo při náhlém zhoršení svého zdravotního stavu,
- 1.2.5 po skončení pracovní směny, při čištění, údržbě a kontrole strojního zařízení vypnout hlavní vypínač elektrické energie.

1.3 Při práci na skladech je zakázáno:

- 1.3.1 vstupovat na uskladněné dříví, pohybovat se v ohroženém prostoru zvedaného, neseného, ukládaného a rozkulovaného dříví, vstupovat do prostoru ohroženého pohybem dříví,
- 1.3.2 ukládat dříví na skládky vyšší než 3 m a nezajistit je proti samovolnému pohybu nebo i v případě nižších skládek, pokud hrozí jejich rozvalení,
- 1.3.3 při ručním navalování kulatiny ukládat dříví na skládky vyšší než 1,5 m a provádět manipulaci po více kusech dříví uložených ve více vrstvách,
- 1.3.4 odebírat dříví ze skládky při současném skládání dříví z odvozního prostředku,
- 1.3.5 uvádět zkracovací pilu do řezu, pokud není dříví v klidu a stabilizováno,
- 1.3.6 rozřezávat překřížené dříví a zkracovat dříví na odvozním prostředku,
- 1.3.7 zdržovat se v kabině vozidla při skládání dříví z odvozního prostředku,
- 1.3.8 při manipulaci s PŘP je navíc zakázáno úplné podélné rozřezávání kmenů náhradou za štípání.

1.4 Při obsluze dopravníků je zakázáno:

- 1.4.1 za chodu dopravníku provádět opravy a údržbu, uvolňovat a upravovat překřížené nebo vzpříčené dříví,
- 1.4.2 ručně manipulovat s dřívím při jeho navalování k dopravníku,
- 1.4.3 pohybovat se po konstrukci nadúrovňových dopravníků a překračovat podélné transportéry za chodu mimo určené přechody,
- 1.4.4 zdržovat se v prostoru možného pádu dříví z dopravníku.

1.5 Při obsluze čelních nakladačů je zakázáno:

- 1.5.1 provádět opravy a údržbu za chodu prostředku,
- 1.5.2 pracovat s nakladačem pokud není možno zajistit jeho stabilitu,
- 1.5.3 přepravovat tímto prostředkem další osoby,
- 1.5.4 používat klešťový drapák nevhodný pro délkové rozměry dříví, se kterým je manipulováno.

1.6 Při obsluze strojních zařízení je navíc zakázáno

- 1.6.1 používat strojní zařízení k jiné činnosti, než ke které bylo výrobcem určeno,
- 1.6.2 uvádět do chodu strojní zařízení s poškozenými nebo chybějícími kryty,
- 1.6.3 provádět opravy a údržbu strojního zařízení za chodu.

HLAVA VI Chov zvířat

Čl. 1 Základní ustanovení

1. Zásady bezpečnosti práce

- 1.1 Ošetřovateli plemenných zvířat a zvířat ve výkrmu jsou pouze osoby starší 18 let.
- 1.2 Vstupovat do objektů určených pro chov zvířat mohou pouze zaměstnanci, kteří zvířata ošetřují a další osoby se souhlasem nebo vědomím zaměstnavatele (exkurze, lovci apod).
- 1.3 V objektech pro ustájení a chov musí být dodržovaný pravidelný denní režim, klid, pořádek, čistota a dostatečné větrání.
- 1.4 Ve všech objektech určených pro chov zvířat je zakázáno kouření a vstup s otevřeným ohněm, objekty musí být vybaveny hasícími přístroji a tabulkami „Zákaz kouření“ a „Nepovolaný vstup zakázán“.
- 1.5 Pro zajištění bezpečného provozu při umělém osvětlení musí být objekty dostatečně osvětleny.
- 1.6 Venkovní prostory určené pro chov zvířat, např. pastviny a výběhy, musí být zabezpečeny proti nežádoucím únikům zvířat.
- 1.7 Při práci v chovu zvířat zamořených nebezpečnými nákazami musí být dodržována navržená mimořádná veterinární opatření.
- 1.8 Zacházení se zvířaty musí být klidné a rozhodné, zvířata nesmí být drážděna a týrána.
- 1.9 Při nahánění velkých zvířat pomocí uliček a zábran, musí být zaměstnanec vždy za ohrazením nebo za zábranou.
- 1.10 K velkým zvířatům přistupuje zaměstnanec až po upozornění hlasem, k ležícímu zvířeti musí vstupovat vždy se zvýšenou opatrností; při ošetřování nemocného nebo poraněného zvířete a tam, kde je známo, že se jedná o zvíře nebezpečné, nebo, které se jako nebezpečné projevuje, musí být jištěn dalším zaměstnancem.
- 1.11 Při provádění speciálních úkonů, např. veterinárních zákroků, které provádí odborně způsobilá osoba, musí být na pracovišti potřebný počet dalších zaměstnanců; při provádění těchto úkonů u neklidných zvířat musí být použity prostředky k fixaci zvířete.
- 1.12 Zvířata, která svým chováním ohrožují bezpečnost osob nebo ostatních zvířat, musí být ihned vyřazena z chovu; jedná-li se o zvířata chovatelsky cenná, budou provedena namísto vyřazení taková opatření, která možnost ohrožení snižují, např. určení zkušeného ošetřujícího zaměstnance dostatečně seznámeného s rizikovým chováním zvířete.

Čl. 2

Hlavní zásady chovu zvířat

2. Obecné zásady

- 2.1 Zásady se vztahují na plemenitbu, držení zvířat a péči o ně, zejména pak se týkají zvířat v intenzivních chovatelských systémech. V těchto systémech jsou používány metody chovu, při nichž jsou zvířata držena v takových počtech nebo hustotě nebo za takových podmínek nebo na takové úrovni produkce, že jejich zdraví a pohoda závisejí na častém dohledu a péči člověka.
- 2.2 Zvířata mají být ošetřována dostatečně početným personálem, který má náležité teoretické i praktické znalosti a kvalifikaci.
- 2.3 Nesmí se používat takové postupy plemenitby a chovu, které jsou v rozporu se zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění a plemenitbě hospodářských zvířat ve znění pozdějších předpisů (dále ŠP), nebo které způsobují, nebo mohou způsobit zvířatům útrapy anebo poranění (zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů).
- 2.4 Každé zvíře musí mít výživu a ošetřování odpovídající jeho potřebám fyziologickým a etologickým, v souladu se získanými zkušenostmi a vědeckými poznatky.
- 2.5 Volnost pohybu nesmí být zvířeti omezována způsobem, který by mu způsobil zbytečné utrpení, bolest nebo poranění. Je-li zvíře uvázáno nebo drženo na malém prostoru, musí mu být ponechán prostor, který odpovídá jeho potřebám fyziologickým a etologickým.
- 2.6 Zvířata musí dostat krmivo, které je vhodné pro jejich věk, druh, věkovou kategorii a hmotnost, a které je jim podáváno v dostatečném množství, aby je zachovalo při dobrém zdraví a uspokojovalo potřeby jejich výživy. Všechna zvířata musí mít přístup ke krmivu v intervalech vhodných pro jejich fyziologické potřeby a k náležitému napájení zdravotně nezávadnou vodou, anebo musí mít možnost uspokojit potřebu tekutin jinými nápoji.
- 2.7 Zvířatům nesmí být podáváno krmivo ani nápoj způsobem, který by vyvolával zbytečné útrapy nebo poranění. Krmivo ani nápoj nemá, v souladu se zvláštními předpisy (zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů) obsahovat látky s nepříznivými účinky.
- 2.8 Zvířatům, která nejsou chována v budovách nebo pod přístřešky se poskytuje podle potřeby a možnosti ochrana před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a ostatními riziky ohrožujícími jejich zdraví a pohodu. Pro ochranu před nepříznivými klimatickými jevy lze využít přirozené porosty keřů a stromů nebo zabezpečit umělé přístřešky. Pro zvěř chovanou v oborním chovu není ochrana před nepříznivými klimatickými jevy v běžných podmínkách středoevropského klimatu nezbytná.
- 2.9 Chovatel je povinen v rozsahu stanoveném veterinárním zákonem (zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů), zajistit identifikaci zvířat, označovat zvířata podle stanovených zásad, vést a archivovat evidenci zvířat. Současně je povinen poskytovat podklady osobě pověřené vedením evidence.

- 2.10 Chovatel zvířat vede základní veterinární záznamy (např. o poskytnutém hromadném preventivním veterinárním zákroku – očkování, odčervení, léčbě antibiotiky, látkami s hormonální aktivitou apod.) a záznamy o počtu narozených, uhynulých a odlovených zvířat.

3. Stavby a zařízení pro zvěř

- 3.1 Stavby a zařízení pro zvěř musí být projektovány, provedeny a udržovány tak, aby vytvářely dobré hygienické podmínky, snižovaly riziko vzniku onemocnění nebo zranění a respektovaly podmínky požární prevence, ochrany a BOZ. V krmeném prostoru nemají být ostré rohy nebo výčnělky. Použitý stavební materiál, se kterým zvěř může přijít do styku, nesmí být pro ni toxický a nesmí negativně působit na zdraví a životní pohodu chovaných zvířat. Naopak, musí být snadno čistitelný a dezinfikovatelný. Stavby a zařízení mají být navrženy, provedeny a udržovány tak, aby bez nesnází umožňovaly zevrubnou prohlídku všech zvířat.
- 3.2 K dispozici má být stacionární či mobilní fixační zařízení složené ze stlačovacího prostoru, naháněcí uličky a vlastního fixačního zařízení s rychlouzávěrem pro manipulaci se zvířaty při vyšetřování, ošetřování nebo testování. Šířka naháněcí uličky má umožnit volný pohyb zvířat v zástupu a naopak zamezit pohybu dvou zvířat vedle sebe. Konstrukční šířka je 70 - 90 cm v závislosti na tělesném rámci chovaných zvířat. Nutný je prostor pro oddělené ustájení zvířat a v případě potřeby pro jejich izolaci, aby mohla být ošetřována nemocná nebo poraněná zvířata. Doporučená kapacita cca 5 % stavu zvířat.
- 3.3 Terén výběhu a pastvin v místech, kde je prováděno krmení a napájení, nebo tam, kde se zvěř shromažďuje, musí být používán nebo upraven tak, aby nedocházelo k jeho trvalému rozbahnění.

4. Péče o zvěř

- 4.1 O zvířata má pečovat dostatečně početný personál s přiměřenými teoretickými a praktickými zkušenostmi v používaném chovatelském systému, technice a technologii krmení. Vzhledem k tomu, že i malé odchylky v chování mohou být příznakem poruchy nebo onemocnění, musí být každá osoba zajišťující péči o zvířata schopna rozlišit, zda zdravotní stav a životní pohoda jsou dobré či nikoliv a zda celkové prostředí je přiměřené k udržení drobného zdravotního stavu a vytváří podmínky pro normální chování zvířat.
- 4.2 Stáda mají být nejméně jednou týdně zevrubně prohlédnuta. Tyto prohlídky mají být vykonávány nezávisle na jakémkoli systému automatického dohledu. Zevrubná prohlídka stáda neznamena, že má být individuálně vyšetřeno každé zvíře. Individuální vyšetření se má provést jen u těch zvířat, u nichž je indikováno na základě celkové prohlídky. Jestliže je zdravotní stav zvířete nebo zvířat zjevně porušen nebo jeví-li nežádoucí změny chování, má odpovědná osoba provést individuální prohlídku zvířete nebo zvířat a na základě této prohlídky podniknout neodkladně kroky ke zjištění příčiny a provést opatření k nápravě. Při individuální prohlídce má být věnována zvláštní pozornost tělesnému stavu, pohybům a polohám, přežvykování, stavu srsti, očí, uší, pokožky, ocasu a končetin včetně paznehtů.

4.3 Při manipulaci se zvířaty je třeba zásadně jednat klidně, při přehánění se zvířata natlačují pomalu. Pro manipulaci se stádem je možné využití práce psů, jsou-li tito na práci se zvěří speciálně vycvičení.

4.4 V době ustájení zvířat mají být uvedené části udržovány v náležité čistotě. Ve výběžích a na pastvinách je nutné pravidelně odstraňovat cizí tělesa (např. polyetylenové pytle, provazy na vázání balíků sena a slámy apod.). Jedná se o prevenci proti zažívacím poruchám případně proti úhynu po pozření cizího tělesa.

5. Plemenitba

5.1 Plemenitba v chovu skotu se řídí zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění a plemenitbě hospodářských zvířat ve znění pozdějších předpisů a prováděcích vyhlášek. Identifikace skotu musí být provedena odborně způsobilou osobou.

5.2 V chovech musí být vedena základní zootechnická evidence:

5.2.1 dokumentace o početním stavu zvířat,

5.2.2 dokumentace o původu, datu narození a označení zvířat,

5.2.3 dokumentace o úhynu a odlovu zvířat.

5.3 Chovatel vede základní veterinární dokumentaci (o zákrocích veterinárního lékaře a preventivních zákrocích, o zdravotním stavu zvířat) a kontrolách orgánů dozoru nad ochranou zvířat a archivuje veterinární osvědčení o přesunech zvířat, výsledky kontrolních laboratorních vyšetření apod.

6. Výživa

6.1 Každé zvíře v chovech musí mít zajištěnou adekvátní výživu, která odpovídá jeho fyziologickým potřebám s ohledem na stáří, kategorii, živou hmotnost a fázi reprodukčního cyklu. Ke krmení a příkrmování smí být použita pouze zdravotně nezávadná krmiva. Všechna zvířata musí mít přístup ke krmivu v intervalech vhodných pro jejich fyziologické potřeby, obvykle minimálně 1-2x denně (zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů). Každé zvíře musí mít přístup k nadlimitnímu (volnému, neomezenému) příjmu zdravotně nezávadné vody.

6.2 Zařízení pro dodávky krmiva a vody musí být konstruována, instalována a umístěna tak, aby bylo minimalizováno znečištění krmiva a vody i nepříznivé zápolení o krmivo a vodu mezi zvířaty.

7. Ochrana zdraví

7.1 Preventivní opatření se zaměřují především k ochraně zvířat před parazitárními, dietetickými a jinými nemocemi. V rámci preventivních opatření se doporučuje, aby chovatel zajistil 2x ročně (na jaře a na podzim) provedení cíleného veterinárního průzkumu se zaměřením na kontrolu zdravotního stavu. K preventivním kontrolním veterinárním zákrokům se doporučuje využívat situace, kdy je stádo soustředěno a je možná individuální kontrola každého zvířete. V chovu je třeba sledovat všechny vlivy, které mohou ohrozit zdraví a životní pohodu zvířat a následně zdravotní nezávadnost získaných produktů. Průběžná dezinfekce, dezinsekce a deratizace se provádí podle schváleného pracovního postupu s přihlédnutím k organizaci a technologii chovu.

7.2 Při zakládání chovu nebo při jeho rozšiřování formou nákupu zvířat, případně jinou formou nabytí zvířat, smí být použita jen zvířata bez zjevných příznaků onemocnění, která pocházejí minimálně z chovu se stejnou nakažovou situací. Přesunutá zvířata se karanténují za podmínek a pro dobu stanovanou orgánem veterinární správy, zpravidla 28 dní. V této době se u nich provádí zvláštními předpisy stanovená koprologická (vyšetření trusu), bakteriologická, sérologická a jiná vyšetření.

8. Veterinární dozor

8.1 V soustředěném chovu zvířat se provádí veterinární dozor v souladu s příslušnými předpisy. Frekvenci akcí dozoru, druh a rozsah diagnostických zkoušek, případně ochranné očkování stanoví orgány veterinární správy. V případě vzniku nákazy v chovu postupují orgány veterinární správy při provádění nezbytných opatření v souladu s příslušnými předpisy (zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů a prováděcích vyhlášek).

HLAVA VII

Myslivost

Čl. 1

Základní ustanovení

1. Na výkon práva myslivosti u ČZU ŠLP se vztahují následující předpisy:
  - 1.1 Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb. v platném znění.
  - 1.2 Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce v platném znění.
  - 1.3 Nařízení vlády č. 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na BOZP na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky.
  - 1.4 Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu ve znění platných předpisů v platném znění.

Čl. 2

Odborná způsobilost

1. K zajištění odborné způsobilosti je třeba:
  - 1.1 Platný lovecký lístek.
  - 1.2 Platný zbrojní průkaz.
  - 1.3 Platné pojištění na výkon práva myslivosti.
  - 1.4 Průkazy zbraní.

Čl. 3

Povinnosti zaměstnavatele

- 1.1 Před zahájením lovecké sezony budou všichni zaměstnanci, kteří aktivně vykonávají právo myslivosti, kteří doprovází lovecké hosty a kteří se zúčastňují hromadných loveckých akcí např. jako honci, nosiči střelené zvěře, psovodi apod. proškoleni:
  - 1.1.1 Ze zacházení se střelnou zbraní v souvislosti s prováděním práva myslivosti.
  - 1.1.2 Z používání mysliveckých zařízení pro lov zvěře – výstupy, sestupy a chování na posedech, žebřících a kazatelnách.
  - 1.1.3 Z první pomoci při střelných zraněních.
  - 1.1.4 Z vyhodnocení rizik v souvislosti s myslivostí při používání střelných a chladných zbraní (nože, zavazáky, tesáky).
  - 1.1.5 Z povinnosti používání výstražného oblečení nebo označení všech účastníků lovů (společných a i individuálních, pokud se účastní více než 2 osoby společně) – včetně loveckých psů.
  - 1.1.6 O práci ve výškách a nad hloubkami.
- 1.2 Pravidelně jednou ročně, zpravidla před zahájením lovecké sezony, bude prokazatelně provedena kontrola všech mysliveckých zařízení se zaměřením na jejich bezpečnost a spolehlivost (provede vedoucí střediska). Nebezpečná a nespolehlivá zařízení musí být neprodleně odstraněna a nahrazena novými.

- 1.3 Pravidelně jednou ročně (např. v rámci ročních prověrek BOZP, před loveckou akcí apod.) bude u všech zaměstnanců provedena kontrola loveckých lístků, zbrojních průkazů, průkazů zbraní a platnosti uzavřené pojistky pro výkon práva myslivosti. Před zahájením lovu je nutné prověřit uvedené doklady pokaždé i u všech dalších cizích účastníků lovecké akce.
- 1.4 Před společnou loveckou akcí budou všichni přítomní seznámeni předem s průběhem lovu a seznámeni s riziky v souvislosti s používáním střelné zbraně a používáním mysliveckých zařízení. Dále budou seznámeni se smluvenými signály pro průběh lovu.
- 1.5 Při zavádění lovců na jejich střelecké stanoviště jim závodčí určí bezpečné sektory střelby a seznámí je s rozmístěním dalších lovců a postupem honců a lovců v leči.
- 1.6 Zajišťovat pro zaměstnance, vykonávající právo myslivosti, pravidelné lékařské prohlídky se zaměřením na:
  - 1.4.1 práce ve výškách (nad 1,5 m nad okolním terénem nebo 1,5 m nad volnou hloubkou),
  - 1.4.2 v rámci uvedené prohlídky absolvuje každý zaměstnanec i vyšetření zraku.
- 1.7 Součástí smluv o poplatkovém odlovu zvěře bude vždy i článek, kde bude lovecký host prokazatelně seznámen s vyhodnocením rizik při výkonu práva myslivosti u ČZU ŠLP a bude na ně prokazatelně upozorněn, bude prokazatelně seznámen s používáním loveckých zařízení a s použitím střelné zbraně a ost. náležitostí dle bodu 3.3.

Čl. 4

Povinnosti zaměstnance

- 1.1. Při výkonu práva myslivosti používat výhradně udržovaná a kontrolovaná myslivecká zařízení.
- 1.2. Dbát pokynů a nařízení nadřízených a vedoucích lovců k organizaci a zabezpečení bezpečného průběhu lovu.
- 1.3. Podrobit se vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky v krvi, které provádí pověřený zaměstnanec ČZU ŠLP pomocí dechové zkoušky.
- 1.4. V průběhu lovců používat výstražné oblečení nebo výstražné značení na oblečení.

Čl. 5

V souvislosti s výkonem práva myslivosti je zakázáno

- 1.1. Před a v průběhu lovu požívat alkohol nebo jiné návykové látky.
- 1.2. V souvislosti s doprovodem loveckých hostů nebo i při individuálním způsobu lovu používat neschválené nebo nevyhovující myslivecké zařízení.

HLAVA VIII

Závěrečná ustanovení**Čl. 1****Ostatní činnosti**

- 1.1. Zásady bezpečnosti práce ve stavební výrobě, v pilařských provozech a v opravárenství jsou zpracovány v místních provozních bezpečnostních předpisech na jednotlivých pracovištích, které schvaluje ředitel ČZU ŠLP.
- 1.2. Oblast dopravy v jiných činnostech než je odvoz a vagonování dřeva se zabezpečuje v souladu s nařízením vlády č. 168/2002 Sb.

Čl. 2**Platnost směrnice a autorizace**

- 1.1. Tato směrnice nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení ředitelem ČZU ŠLP.

Autorizace

Zpracoval :		ved. odd. PaM a sam. technik pro BOZP a PO Ing. Jan Bukáček	
	Datum	Útvar / Jméno	Podpis
Přezkoušel :			
	Datum	Útvar / Jméno	Podpis
Schválil :		ředitel doc. Ing. Václav Malík, Ph.D.	
	Datum	Útvar / Jméno	Podpis

Změnové řízení

Číslo revize	Datum revize	Předmět revize	Číslo stránky nebo přílohy
